

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

NÁVRH VZORŮ PLETENÉ METRÁŽE PRO
ODĚVNÍ KOLEKCI FY DONAT

DONAT COMPANY'S ATTIRE COLLECTION
PLAITED FOOTAGE PATTERNS DESIGN

LIBEREC 2009

ZUZANA FAJTOVÁ

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v Univerzitní knihovně TUL. Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **souhlasím** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše).

V Liberci, dne 9. 5. 2009

.....

Podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat všem, kteří mi pomohli s realizací bakalářské práce. V první řadě patří mé díky paní Iloně Donátové, díky které mohla celá práce vzniknout, neboť mi poskytla prostory a prostředky pro vyhotovení praktické části. Také velmi děkuji paní inženýrce Renátě Štorové za vedení, pomoc a konzultace ve vypracování bakalářské práce. Děkuji i inženýrce Blaženě Musilové za poskytnutí základních stříhových konstrukcí a také panu inženýru Štajnzovi za realizaci vzorů ve firmě Extra. Děkuji rodině a přátelům za trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá vytvořením pleteného vzoru a jeho následným využitím v oděvní kolekci.

Práce je rozdělena do tří částí. První kapitola se zabývá problematikou vzorování. Druhá kapitola popisuje tvorbu a navrhování konkrétních vzorů. V poslední části je popsána vlastní praktická část, která je rozdělena do tří úseků. Je to vlastní realizace vzoru a vytvoření pletené metráže, návrhy oděvů pro konkrétní pletené vzory a konstrukce střihů daných oděvů včetně realizace.

Celá práce je doplněna fotografiemi a obrázky. Součástí práce je přiložený vzorník pletených a použitých vzorů.

Annotation

This bachelor work deals with the creating of plaited pattern and its following use in the attire collection.

The project is divided into three parts. The first chapter deals with the question of patterning. The second chapter describes the creating and projection of specific designs. In the last chapter the own practical part is described. The practical part is further split into three parts. It's own realization of patterns and creation of plaited footage, systems designs for concrete plaited design and construction of cuts of the existing clothing and their realization.

All the work is documented by photos and pictures. A pattern book of used designs is enclosed

Klíčová slova

design

navrhování

oděv

pletenina

střída vazby

trend

vazba

vazba pleteniny

vzor

design

projection

dress

knitting

pattern repeat

trend

paten

structure of fabric

stitch kink

Obsah

Úvod.....	7
1. Teoretická část – rozbor uplatnění vzoru pleteniny pro konkrétní oděvní účely	8
1.1. Vzory pletenin.....	8
1.1.1. Pravidla vytváření vzoru.....	8
1.1.2. Barevné vzory.....	8
1.1.3. „Strukturální“ vzory.....	10
1.1.4. Plastické vzory.....	12
1.2. Trendy.....	13
1.2.1. Historie.....	13
1.2.2. Současná móda.....	14
1.2.2.1. Barvy a vzory.....	14
1.2.2.2. Z přehlídkového mola.....	16
2. Návrh vzoru pletené metráže pro fu Donát.....	19
2.1. Určení charakteru vzoru.....	19
2.1.1. „D“ jako jediný výtvarný prvek.....	19
2.1.2. Písmeno „uvnitř“.....	20
3. Realizace návrhů vzorů ve firmě EXTRA s r.o. Liberec. Realizace oděvů.....	23
3.1. Realizace pletené metráže.....	23
3.1.1. Parametry strojů.....	23
3.1.1.1. První velkopřůměrový pletací stroj fy Mayer.....	23
3.1.1.2. Druhý velkopřůměrový pletací stroj fy Mayer.....	23
3.1.2. Parametry strojů.....	23
3.1.3. Vzor „D“.....	24
3.1.4. Vzor „Krystal“.....	26
3.2. Návrh oděvů.....	29
3.2.1. O firmě Ateliér Donát.....	29
3.2.2. Vlastní návrhy.....	30
3.3. Konstrukční část.....	39
3.3.1. Velikostní sortiment.....	40
3.3.2. Konstrukce a modelování střihů.....	41
3.4. Vlastní tvorba oděvů.....	58
4. Závěr.....	67
Literatura.....	68
Přílohy.....	69

Seznam použitých zkratek a symbolů

aj.	a jiné
apod.	a podobně
BD	boční díl
BPD	boční přední díl
BZD	Boční zadní díl
cm.	centimetr
CO	Bavlna
dtex	jednotka jemnosti nitě 1tex = 10 dtex
E	anglické dělení stroje - počet jehel na anglický palec
fu.	firmu
mm	délková jednotka - milimetr
obr.	Obrázek
PA	Polyamid
PD	přední díl
popř.	popřípadě
st.	století
tex	jednotka jemnosti nitě 1 tex = 1g/km
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvané
vel.	velikost
VI	Viskosa
XL	oděvní velikost - extra large
ZD	zadní díl
zn.	značka

Úvod

Pleteninu a pletené výrobky zná lidstvo již téměř 2500 let. Je to historická textilie, která má za sebou dlouhý vývoj a lidé i po tak dlouhé době stále objevují její nové možnosti. Není proto divu, že se neustále rozšiřují možnosti jejího uplatnění. V dnešní době si ani neuvědomujeme, že všude kolem nás se nalézají produkty vyrobené alespoň částečně z pleteniny.

Pletené výrobky jsou proto velmi žádaným zbožím. Především v oděvnictví prožívají obrovský rozkvět, co se využití i tvarů týče. Cílem mé práce bylo navrhnout vzor pro konkrétní typy oděvů, zadané firmou Donát. Vzor byl aplikován na žakárské stroje firmy Mayer & Cie. Vzory byly zpracované do oděvu. Výstupem je tedy oděvní kolekce dámských oděvů vycházející z navržených vzorů.

1. Teoretická část – rozbor uplatnění vzoru pleteniny pro konkrétní oděvní účely

1.1. Vzor pletenin

Vzor pleteniny je vizuální efekt, který vytváříme v textilií v příslušné pletařské technologii. Lze ho ovlivnit:

- samotným textilním materiálem, např. barvou, strukturou aj.
- vazbou pleteniny, tj. kombinací vazebních prvků,
- dalšími technologickými operacemi, např. posun lůžka aj.

Použijeme-li kombinaci uvedených možností, získáme nepřebernou škálu vzorů.

Následující kapitola pojednává o typech vzorů v souvislosti s následujícími módními trendy.

1.1.1. Pravidla vytváření vzoru

Zaměříme se na jejich vizuální stránku. Návrh vzorů se odvíjí od jeho uplatnění v ploše textilie, zda se jedná o:

- metráž,
- tvarovaný díl,
- kraje,
- zakončení oděvních součástí,
- oděvní doplňky.

Vzor by měl respektovat určité zásady o vyváženosti vzoru. Dbát na barevnou kompozici, velikost vzoru, členitost a zaplněnost vzoru a použít takové vazební prvky, které spíše podpoří vzhled či vlastnosti požadované pleteniny,

1.1.2. Barevné vzory

Mezi nejběžněji používané vzory řadíme:

Použitím lokálně obarvené *efektní příže* vznikne (náhodný) melírovaný vzor.

Příčné pruhy je vzor s různobarevnými řádky. Barevné pruhy se mohou pravidelně opakovat, nebo jsou rozmístěny nepravidelně.

Vytažením očka se pozmění jednoduchá příčná linie. Dojde tak k prolnutí barev v místě vytaženého očka o jeden nebo více řádků. Správným použitím se tak docílí odchýlení od základní příčné linie a vytvoří se nová (svislá, přerušená).

Obr. 01. Pletenina s příčnými pruhy [7]

Obr. 02. Pletenina z barevné efektní příze [7]

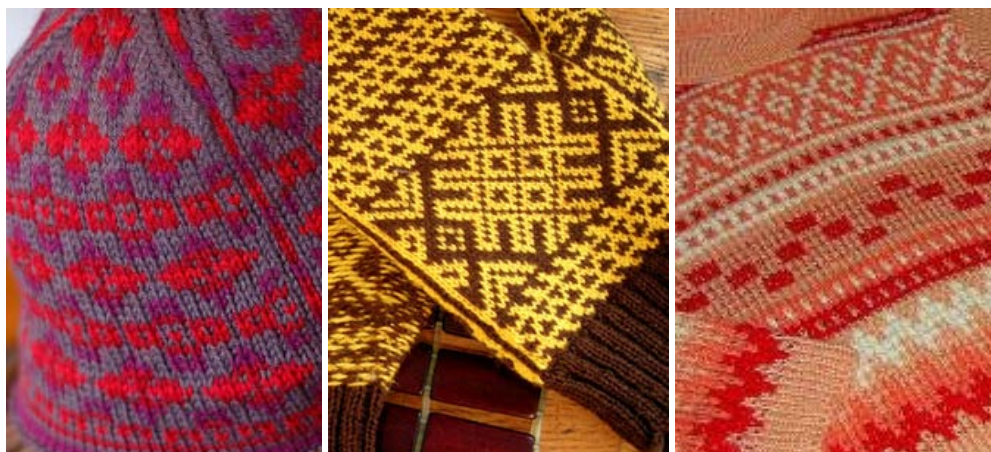
Obr. 03. Pletenina s vytaženými očky [8]

Pomocí *spojovaných vazeb* se dají vytvořit jednodušší vzory složené z větších barevných ploch.

Obr. 04. Spojovaná vazba líc a rub [9]

Velké vzorovací možnosti nabízí *podkládané vazby*. Jsou to vazby schopné vytvářet vzory s větším počtem barev v řádku a o velkých střídách vzoru. Tyto vazby jsou např. využívány při pletení žakárských vzorů.

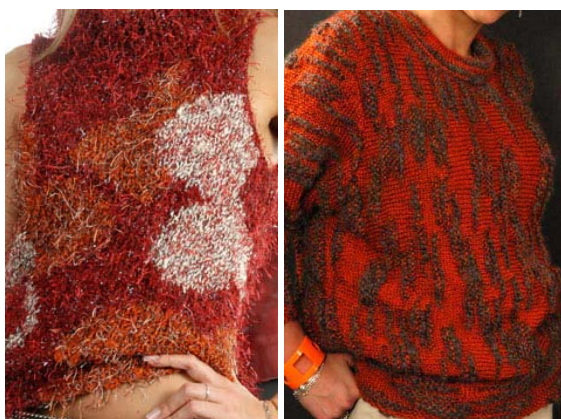
Obr. 05, 06, 07. Vzor v podkládané vazbě [9] [8]

1.1.3. „Strukturální“ vzory

Uvedené vzory jsou vytvářeny kombinací vazebních prvků, efektními prostorovými přízemi, popř. dalšími technologickými operacemi zpravidla bez záměny nití.

Výsledným efektem je změna struktury, povrchový reliéf, neparatelné otvory, apod.

Pleteniny tvořené *efektními nitěmi* s výraznou strukturou získávají vzhled samotné nitě bez nutnosti dalšího vzorování.

Obr. 08, 09. Efektní příze strukturovaná [7]

Složitější vzory jsou vytvářené vazebními prvky, jejich spojováním a kombinací.

Při použití *jednoduchých chytů* docílíme reliéfního povrchu. U *vícenásobných chytů* se tvoří shluky nití (*nopy*).

Obr. 10,11. Jednoduchý chyt [9]

Obr. 12. Vícenásobný chyt [9]

Pokud vyřadíme z činnosti některé pletací jehly, (u oboulícních pletenin minimálně dvě protilehlé jehly v každém jehelním lůžku) vznikne v pletenině podélný pruh volných nití (podložených kliček) tzv. *ažura*. Vyřazením některých jehel z činnosti v oboulícní pletenině, vždy pouze na předním nebo zadním lůžku, vytvoříme *jednolícní* nebo *oboulícní žebro*.

Použijeme-li vyřazené jehly a chytové kličky v těsné blízkosti, získáme *prolamované vzory*.

Obr. 13. Ažura [9]

Obr. 14. Prolamovaný vzor [9]

Obr. 15. Žebrovaná pletenina [9]

Další vzory vzniknou např. přenesením oček. V pletenině se utvoří otvory, zvané *petinet*. Přenášením dvou nebo více oček proti sobě vytvoříme *copánkový vzor*.

Obr. 16. Petinet [9]

Obr. 17, 18. Copánkový vzor [9]

Posunem jehelního lůžka, což je technologická operace, mohou vzniknout výrazné strukturální efekty.

Obr. 19. Posun jehelního lůžka v žebří [9]

1.1.4. Plastické vzory

Plastické vzory mají výrazný prostorový efekt. Lze ho dosáhnout nejen cílenou kombinací vazebních prvků, ale i běžnou vazbou, jako je např. vazba *příčná vlna*. Výsledný efekt je pak více či méně výrazný a rozlišujeme ho podle charakteru a principu pletení.

Žakárské vlny – jsou vazby vytvářející efekt malé vlny, tvořené přerušovanou činností jehly.

Reliéfní vazby – žakárské reliéfní vazby vychází z podkládané vazby a vytváří výrazné prostorové efekty nadbytkem vazebních prvků vzhledem k základní vazbě.

Plastické vlny – se odvíjí od příčné vlny jejím podložením, přerušením, nebo kombinací s ažurou či žebrem.

Plastický efekt – vzniká běžnými vazebními prvky a řadíme sem některé již zmiňované vzory (copánkový vzor...).

Obr. 20, 21. Nopový vzor [9]

Obr. 22. Plastické vlny [9]

1.2. Trendy

Pletenina dnes tvoří nedílnou součást našeho okolí. V posledních letech prošla pletenina velkým rozvojem. V současné době není součástí jen módního a oděvního průmyslu, ale i zdravotnictví, technického průmyslu a dalších odvětví.

1.2.1. Historie

Pletenina má poměrně dlouhou a bohatou historii. Bohužel nelze přesně určit, kdy přesně pleteniny vznikly. Existují však nálezy z doby ze začátku našeho letopočtu. Obrovského rozmachu se pletení dočkalo v 16. st.

V 18. st. s nástupem automatizace nahradilo ruční pletení pletení strojové. Navrátilo se až v následujícím tisíciletí s rozšiřující se střední vrstvou a přibývajících ženami v domácnosti. Pletené výrobky se tak rozdělily na užité a reprezentativní, kde se pletenina stala nepostradatelnou součástí dámských oděvních doplňků

V 19. st. se těší velké oblibě především pletený svetr. Upřednostňuje se funkčnost.

S nástupem 1. a 2. světové války se móda neustále mění. Střídá se praktičnost a jednoduchost s meziválečným rozpukem a hravostí. S rozvojem technologií a objevením nových materiálů tak tradiční pletené oděvy získávají nové tvary a vzory.

Vzory a barevnost pletenin v daných obdobích jejich vývoje vycházely ze znaků doby, ale i geografického umístění, náboženství apod. Mnohé se dodnes vracejí, a inspiroují současné návrháře a designéry. [4]

1.2.2. Současná móda

V minulých letech zavládl trend podporující ležérní styl. Zde se nejlépe uplatní splývavost pletenin.

Obr. 23, 24, 25. Modely značky Kontatto [14]

Nosí se pletené kabáty, kardigany, twinsety, vesty ve všech délkách a velikostech. Oblíbené jsou roláky a široké límce. V chladnějším období nesmí chybět dlouhé šály, čepce a další pletené doplňky. Jednotlivé oděvy se vrství a kombinují podle všech dostupných možností.

Obrovský návrat prožívají pletené punčochy a legíny. Jsou v různých délkách. Mají výrazné barvy, bohaté a nápadité vzory a tvary.

Obr. 26, 27, 28, 29, 30. Punčochové zboží značky Free people [13]

1.2.2.1. Barvy a vzory

V barevnosti se meze nekladou. Každá značka, oděvní dům či návrhář, se vyznačuje svou vlastní typickou barevností. Současné trendy vyžadují především syté odstíny.

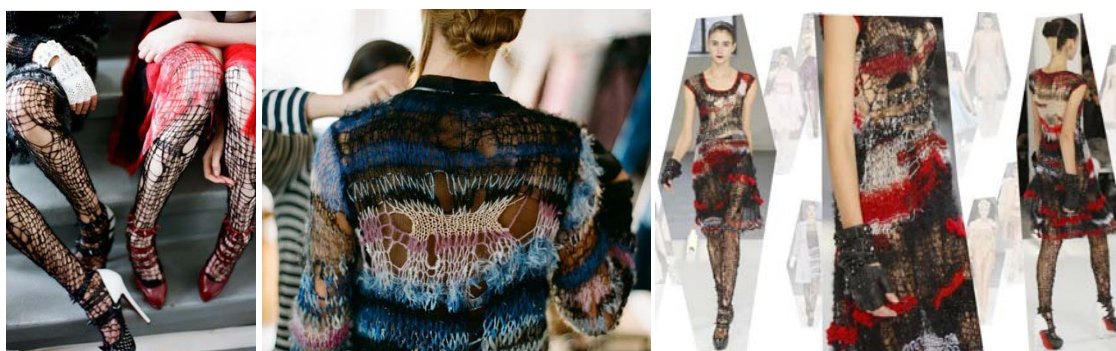
Vzory jsou čerpány z historie. Velmi aktuální jsou „norské“ vzory.

Obr. 31. Pletená tunika s norskými vzory. zn. Free People [13]

Obr. 32. Svetr s norským vzorem. zn. Free People [13]

Žádané jsou ručně pletené pleteniny. Oblíbené se tak staly pleteniny z přízí o velké jemnosti. Dalším současným prvkem jsou pleteniny využívající efektu vypuštěných oček, mnohdy doplněných efektní přízí. Z těchto pletenin již pár let úspěšně tvoří sestry Kate a Laura Mulleavy pod značkou Rodart.

Obr. 33. Síťované punčochy zn. Rodarte [12]

Obr. 34, 35. Modely značky Rodarte [12]

Dalším oblíbeným ručně pleteným vzorem jsou copánkové vzory. Dobrým příkladem je ruská návrhářka Irina Shaposhnikova, která se na copánkové vzory zaměřila v jedné ze svých posledních kolekcí.

Obr. 36, 37. Pletené modely s motivem copánkových vzorů od Iriny Shaposhnikové [10]

Dalším současným trendem je využitím geometrie. Hojně je tak využíváno proužkovaných vzorů a žebrovaných pletenin. Z žebrových pletenin představila světově proslulá značka Chanel ve své současné kolekci Jaro léto 2009 sérii minišatů.

Obr. 38, 39, 40, 41. Minišaty z žebrového úpletu zn. Chanel jaro léto 2009 [11]

1.2.2.2. Z přehlídkového mola

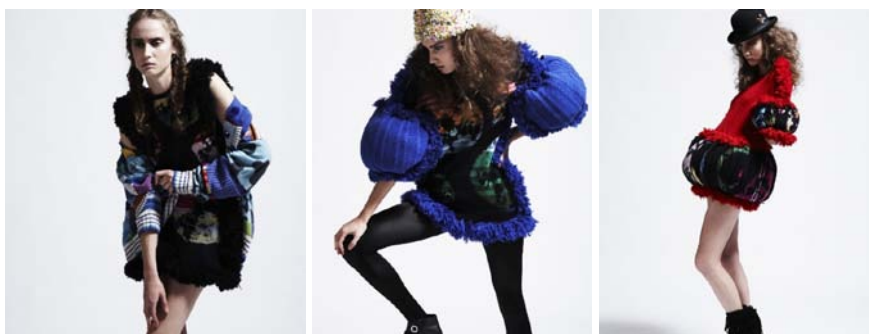
Pletenina je velmi přizpůsobivý materiál, který má mnoho možností. Proto stále přibývá návrhářů a módních značek, které se ve své tvorbě specializují převážně na pletené výrobky.

Obr. 42, 43. Modely Alexandra Rodchenkova z přehlídky Cooperative Designs
Spring/Summer 2009 [10]

Obr. 44 Model Annalisy Dunnové z přehlídky Cooperative Designs Spring/Summer 2009 [10]

Obr. 45, 46.. Modely Husseina Chalayana z přehlídky Cooperative Designs
Spring/Summer 2009 [10]

Obr. 47, 48, 49. Timothy James Andrews a modely z kolekce Capsule collection 2008/09 [10]

Obr. 50. 51. 52. 53. Modely Sandry Backlund z kolekce Last breath bruises [15]

Obr. 54. Modely Rii Thomas z přehlídky Pringle of Scotland SS09 [10]

Obr. 55, 56. Modely Rii Thomas z přehlídky Graduate collection [10]

2. Návrh vzoru pletené metráže pro fu. Donát

2.1. Určení charakteru vzoru

Účelem bylo vytvoření pleteného vzoru s co největší variabilitou a možnostmi využití firmou DONÁT. První požadavek zněl „Něco nového“, ale zároveň něco, co se svým charakterem zařadí mezi stávající vzory firmy.

Dalším kritériem bylo zakomponování písmena „D“ do vzoru, které firma Donát neoficiálně uvádí jako svou značku.

Při konzultacích s firmou ohledně charakteru vzoru byl vybrán abstraktní styl. Tento požadavek nebyl dán striktně, spíše jen doporučen. Měl sloužit jako vodítko pro další postup.

Ve shrnutí měl tedy vzor být:

- vyvážený,
- jednotný,
- s jasnou linkou,
- variabilní v měřítku,
- přizpůsobitelný pro různé typy pletenin.

2.2. Vlastní návrh vzoru

Při způsobu vytváření vzoru se zakomponovaným „D“ vzniklo několik různých možností. Byly vybrány dvě témata, která vypadala slibně a zajímavě.

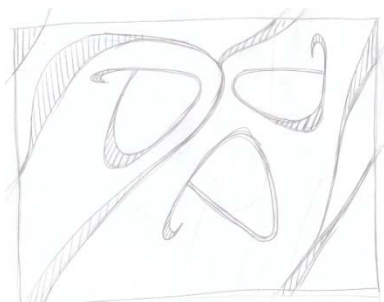
- vytvoření vzoru pomocí jediného stylizovaného písmene,
- písmeno vsazeno do jiného motivu.

2.2.1. „D“ jako jediný výtvarný prvek

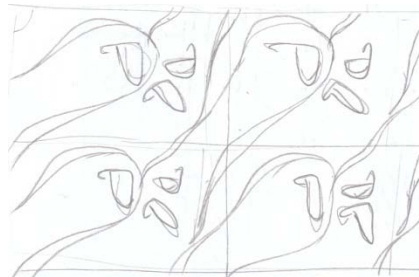
Aby byl vzor co nejnázornější, ale zároveň, aby se motiv písmene příliš nepodobízel, vycházelo se z jediného tvaru, který se dále upravoval, stylizoval a zakládal do sebe. Vznikaly tak tvary poskládané z jednotlivých děček.

Výsledkem však byl vzor chaotický, nevyvážený, nezajímavý.

Vzor byl minimalizován v hesle „méně je více“. Jednotlivá děčka byla proti sobě postavena v trojúhelníkové kompozici. Středem mezi nimi byla vedena jednoduchá křivka pro spojení motivu s okolními a vytvoření celistvosti a propojenosti vzoru.

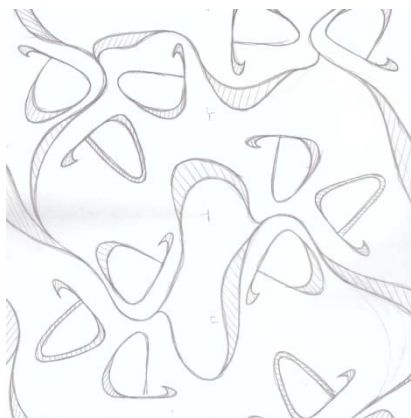
Obr. 57. Základní kompozice vzoru „D“

Obr. 58. Základní kompozice vzoru „D“ v raportu

Po vzniku této střídy a vsazení do raportu vznikl diagonální vzor, ve kterém se původní motiv ztrácel.

Aby se tento efekt odstranil, využilo se přesazovaného raportu. Základní motiv zůstal stejný, ale aby se zachovalo propojení jednotlivých linek, musely být jejich dráhy pozměněny. Vzor je nyní stejně čitelný ze všech směrů.

Obr. 59. Střída finální podoby vzoru „D“

Obr. 60. Raportovaný vzor „D“

2.2.2. Písmeno „uvnitř“

Druhý směr, jímž se vzor tvořil, bylo samotné písmeno „D“, které mělo být jen součástí vzoru.

V počátečních pokusech se „D“ vzalo jako samotný střed „všeho“. Tento pokus byl poněkud nešťastný. Vzor sice měl potenciál na rovnoměrné vyplnění celé plochy, ale pro účely firmy Donát byl nepřizpůsobivý.

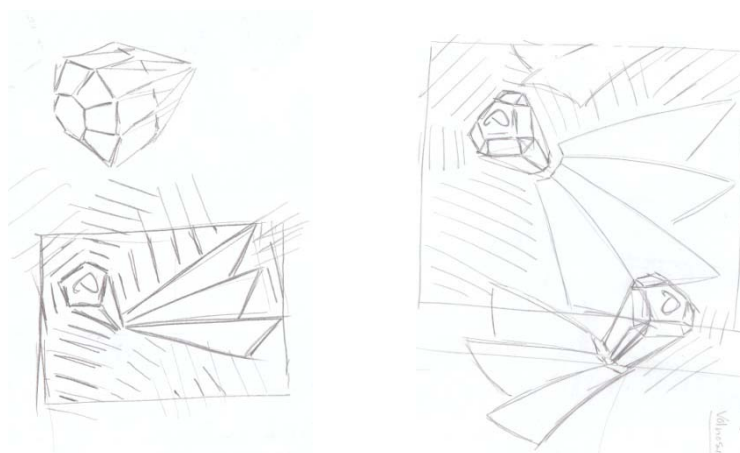

Obr. 61. Variace na vzor s logem

Tento nešťastný pokus vedl k jiné myšlence. Onen centrizmus, v původním nápadu přehnaný, dovedl tvorbu spíše k symbolickému uvažování. Firma jako taková byla vzata jako něco výjimečného. Začalo se pracovat s motivem drahokamu a od něj odlétajících jisker. Konečná myšlenka byla stylizována do určitého tvaru komety, kdy samotná hvězda je drahokam nesoucí logo firmy a záře z ní vycházející představuje chvost.

Tento motiv je sám o sobě dobře stavěn právě pro pletací stroj Mayer, na kterém měl být pleten. Tento stroj vzoruje pomocí duté pleteniny. Celkem reálně se rýsovala představa vypouklého vějíře, který by vytvářela záře od krystalu. Bylo nutné pracovat s motivem tak, aby tento efekt nebyl znehodnocen a zároveň, aby výsledný vzor byl stále vyvážený.

Samotný základní motiv je čistě jednostranný. Z toho plyne, že s ním nelze pracovat tak, aby vznikl souměrný vzor. Motiv krystalu byl zrcadlen. Aby se mohly jednotlivé krystaly spojit a nepůsobily osamoceně, byly přes sebe lehce překryty tak, že vytvořily sloupec.

Obr. 62. Základní motiv vzoru „krystal“

Obr. 63. Kompozice vzoru „krystal“

Výsledný vzor sice pruhoval, ale díky stěžejnímu motivu krystalu, který šel po klikaté diagonále a tak rozběhl přísnou linku podélného pruhování. Se záměrem ještě více zdůraznit motiv krystalu byl jeden ze dvojice krystalů zvětšen. Samotná dvojice krystalů byla proti sobě posazena v přesazené střídě tak, že se vzor sjednotil.

Obr. 64. Raportovaný vzor „krystal“

Výsledný vzor byl příliš geometrický a upjatý. Dlouhé broušení krystalů „nitkovalo“, čili ve výsledném velkém raportu působil spíše dojem čarkování a původní požadovaný efekt se ztrácel.

Došlo ke kompletnímu přepracování samotného krystalu. Tvar krystalu se odvozoval od tradičního brusu jen s rozdílem, že se ke špičce nezužoval. Krystal si tak zachoval svou mohutnost. Bylo upuštěno od rozdílné velikosti jednotlivých krystalů a velikost se sjednotila. Stejně tak se i k sobě více přiblížily jednotlivé sloupce. Tím se krystaly trochu zasunuly do sebe a zminimalizovala se tak prázdná místa, která by vznikala mezi jednotlivými sloupci ve velkých vzorech.

Obr. 65. Finální podoba vzoru „krystal“

3. Realizace návrhů vzorů ve firmě EXTRA s r.o. Liberec. Realizace oděvů.

3.1. Realizace pletené metráže

Vzory byly realizovány v pletařské firmě Extra, která spolupracuje s firmou Ateliér Donát.

3.1.1. Parametry strojů

Navržené vzory byly realizovány na dvou velkopřůměrových žakárských strojích firmy Mayer & Cie.

3.1.1.1. První velkopřůměrový pletací stroj fy Mayer (dále jen Stroj 1.)

Výrobce:	Mayer & Cie
Typ stroje:	OVJA 36 MRE
Druh stroje:	žakárský velkopřůměrový elektronicky řízený pletací stroj
Dělení stroje:	28E
Průměr stroje:	762 mm = 30 E
Počet jehel:	2 x 2600

3.1.1.2. Druhý velkopřůměrový pletací stroj fy Mayer (dále jen Stroj 2.)

Výrobce:	Mayer & Cie
Typ stroje:	OVJA 36 MRE
Druh stroje:	žakárský velkopřůměrový elektronicky řízený pletací stroj
Dělení stroje:	18E
Průměr stroje:	762 mm = 30 E
Počet jehel:	2 x 1656

3.1.2. Parametry vzorů

Navržené vzory byly pleteny na obou strojích střídavě nebo současně. Vycházelo se ze stejné vzornice. Experimentovalo se s hustotou a velikostí střídavy vzorů.

Pro Stroj 1:

Vzor je tvořen kombinací vazby a materiálu. Použitý materiál:

- Bavlna CO (25 tex)
- Viskosa VI (12,5 tex)
- Polyamid PA (125 tex)

Všechny uvedené příze jsou v režných barvách.

Příze jsou různého materiálového složení s ohledem na efekt získaný následnými úpravami (barvení) firmou Donát. Projeví se v textilií rozdílnou afinitou k barvivům.

Pro stroj 2:

Vzor je tvořen především vazbou. Jedná se o kombinaci duté pleteniny a keprové vazby.

Použitý materiál :

- Polyamid PA (246 dtex)
- Viskosa VI (146 tex)

Jelikož na tomto stroji dochází ke značnému srážení pleteniny po sejmutí ze stroje, musí být upravena velikost vzoru tak, aby ve výsledné pletenině byly zachovány proporce vzoru.

3.1.3. Vzor „D“

Pro tento vzor se nejprve vytvořila vzornice pro Stroj 1,

Vzor byl upleten ve třech barevných kombinacích. Pro účely vzorování byly vzorky pleteny v menší hustotě kvůli lepší viditelnosti vzoru.

Obr. 57, 58, 59. Barevné/materiálové variace vzoru „D“

Z uvedených kombinací byly vybrány dvě.

Obr. 60, 61. Finální vzor „D“ realizovaný na Stroji 1

Pro Stroj 2 byla velikost vzoru upravena tak, aby výsledný vzor byl asi o polovinu menší.

Po upletení vzorku se vyzkoušela ještě velikost o třetinu menší. Vzor byl sice hezký, ale působil spíše jako motiv pro dekorativní než oděvní textílii.

Obr 62. Finální vzor „D“ na Stroji 2

Obr. 63. Zmenšený vzor „D“ na Stroji 2

3.1.4. Vzor „krystal“

O tomto vzoru bylo již při jeho vytváření přednostně uvažováno, jako o vzoru pro Stroj 2.

Obr. 64. Vzor „krystal“ na Stroji 2

Obr. 65. Vzor „krystal“ na Stroji 2- detail

Na pletací Stroj 1 byl vzor aplikován nejprve beze změny. Vzor se však díky velkým plochám ztrácel. Byla vybrána jen jedna barevná kombinace. Proto bylo nutné vzor pozměnit tak, aby mohl fungovat ve všech variantách.

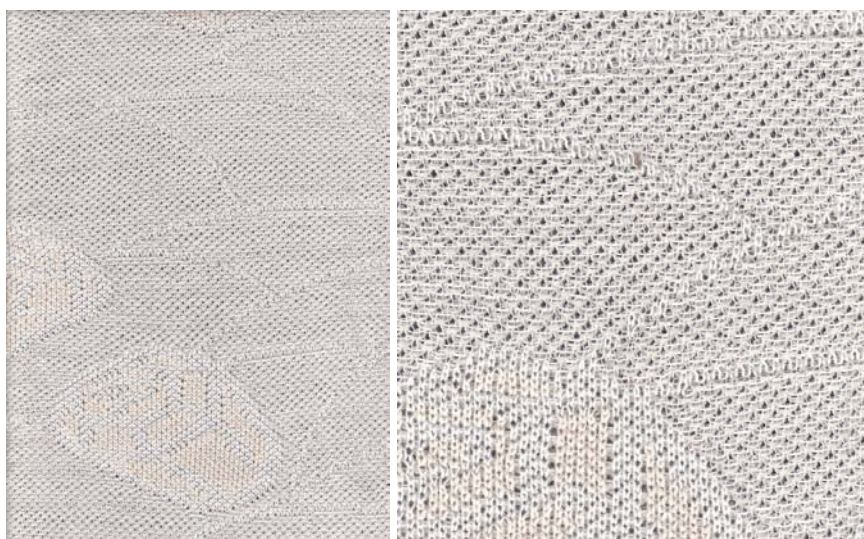
Obr. 66, 67, 68. Vzor „krystal“ realizovaný na Stroji 1

Obr. 69. Vybraná podoba vzoru „krystal“ realizovaného na Stroji 1

Obr. 70. Vybraná podoba vzoru „krystal“ realizovaného na Stroji 1 - detail

Pro následující práci se vzorem byl zvolen motiv opisující pouze obrysy původního vzoru a vznikla tak vedlejší varianta vzoru „krystal“, která byla pracovně pojmenována jako vzor „linka“.

Obr. 71. Vzor „linka“ realizovaný na Stroji 1

Obr. 72. Vzor „linka“ realizovaný na Stroji 1 - detail

Z obr. 71 a 72. vyplývá, že některé linie nejsou zřetelné, proto byl ve vzornici vzor zesílen o jeden až dva vazné body. Tento vzor dále již nebyl pleten v menší hustotě, aby byla jistota, že linie jsou opravdu viditelné.

Obr. 73, 74, 75. Vzor „linka“ realizovaný na Stroji 1

Pro doplnění kolekce vzorů byl zapotřebí ještě jeden vzor pro Stroj 2, doplňující vzor „linka“. Experimentovalo se proto stejně jako při vzniku vzoru „linka“ se vzorem „krystal“. Cílem bylo vytvoření vzoru, který vycházel ze zmiňovaného vzoru, ale ve kterém by se pracovalo pouze s krystalem samotným.

Odstranil se proto přidružený motiv záře a na jejich místě se ponechala prázdná místa. Jednotlivé krystaly byly k sobě více přiblíženy tak, aby byly stále oddělené, ale působily jako celek.

Všechny pokusy byly nezdařilé. Ve velkých volných plochách vznikly díky velké jemnosti nití technologické chyby. Při dostatečném přiblížení krystalů k sobě se vytrácel původní záměr nebo byly krystaly tak malé, že jejich tvar nebyl dostatečně zřetelný.

Obr. 76, 77. Velikostní rozdíly variací na vzor „krystal“

Jako konečné řešení byl použit vzor „linka“.

Obr. 78. Vzor „linka“ realizovaný na Stroji 2

Obr. 79. Vzor „linka“ realizovaný na Stroji 2 - detail

3.2. Návrhy oděvů

Celá kolekce byla navrhována tak, aby svou stříhovou členitostí a tvarovou linií mohla být vhodně zakomponována mezi stávající modely fy Donát.

3.2.1. O firmě Ateliér Donát

Firma Ateliér Donát je oděvní firma působící ve světě módy již 18 let. Svou tvorbou se snaží zaměřit na co největší klientelu, tedy mladé štíhlé dívky i zralé ženy plných tvarů.

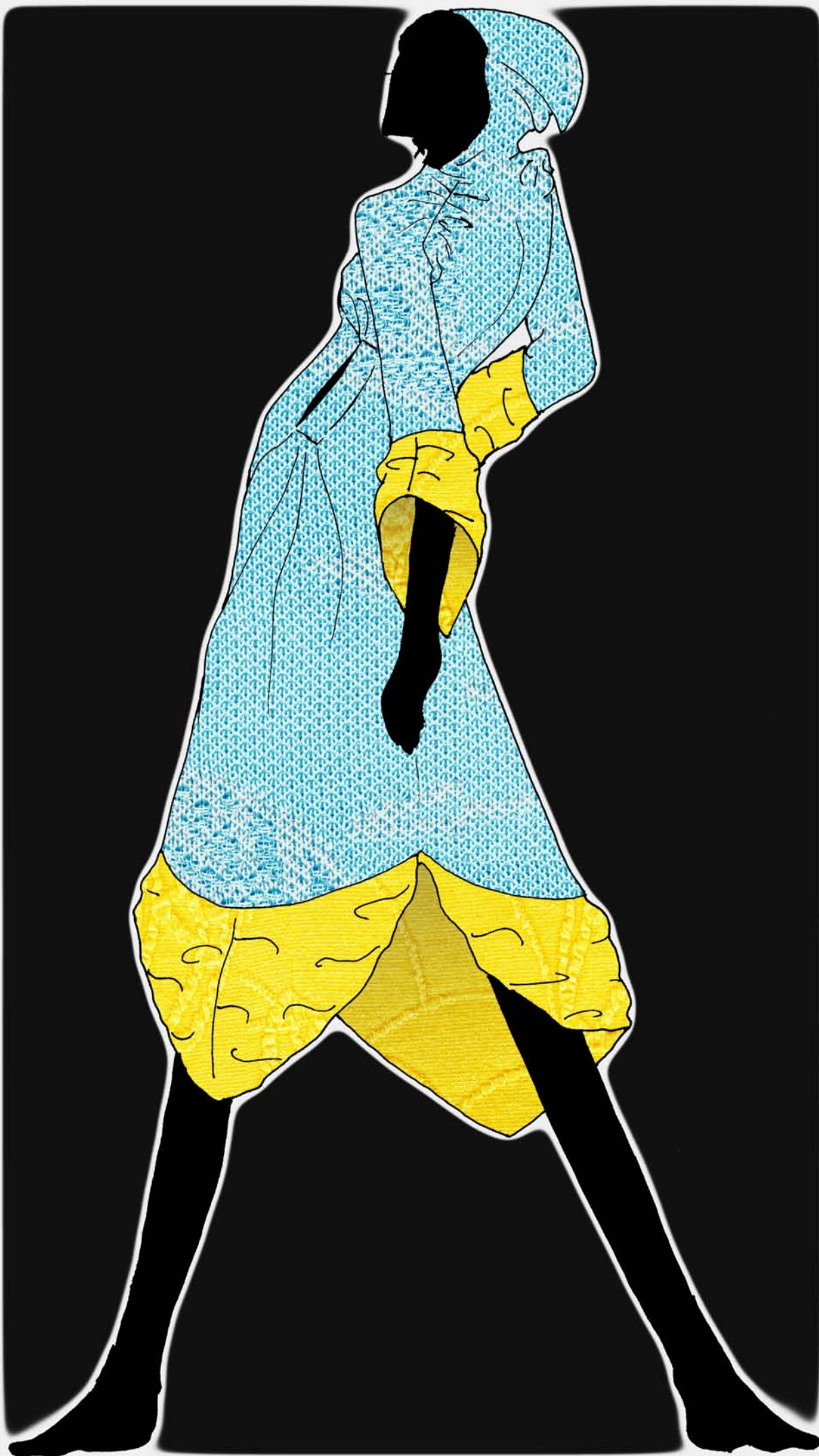
Firma se vyznačuje především originalitou jednotlivých výrobků. Modely jsou často dotvářeny ručně (malované vzory, vyšívání, ruční krajka...). Zaměřuje se na přírodní materiály, které si sama barví či dobarvuje. Barva je pro ni důležitá. Preferuje výrazné odstíny a nezapomíná ani na doplňky.

3.2.2. Vlastní návrhy

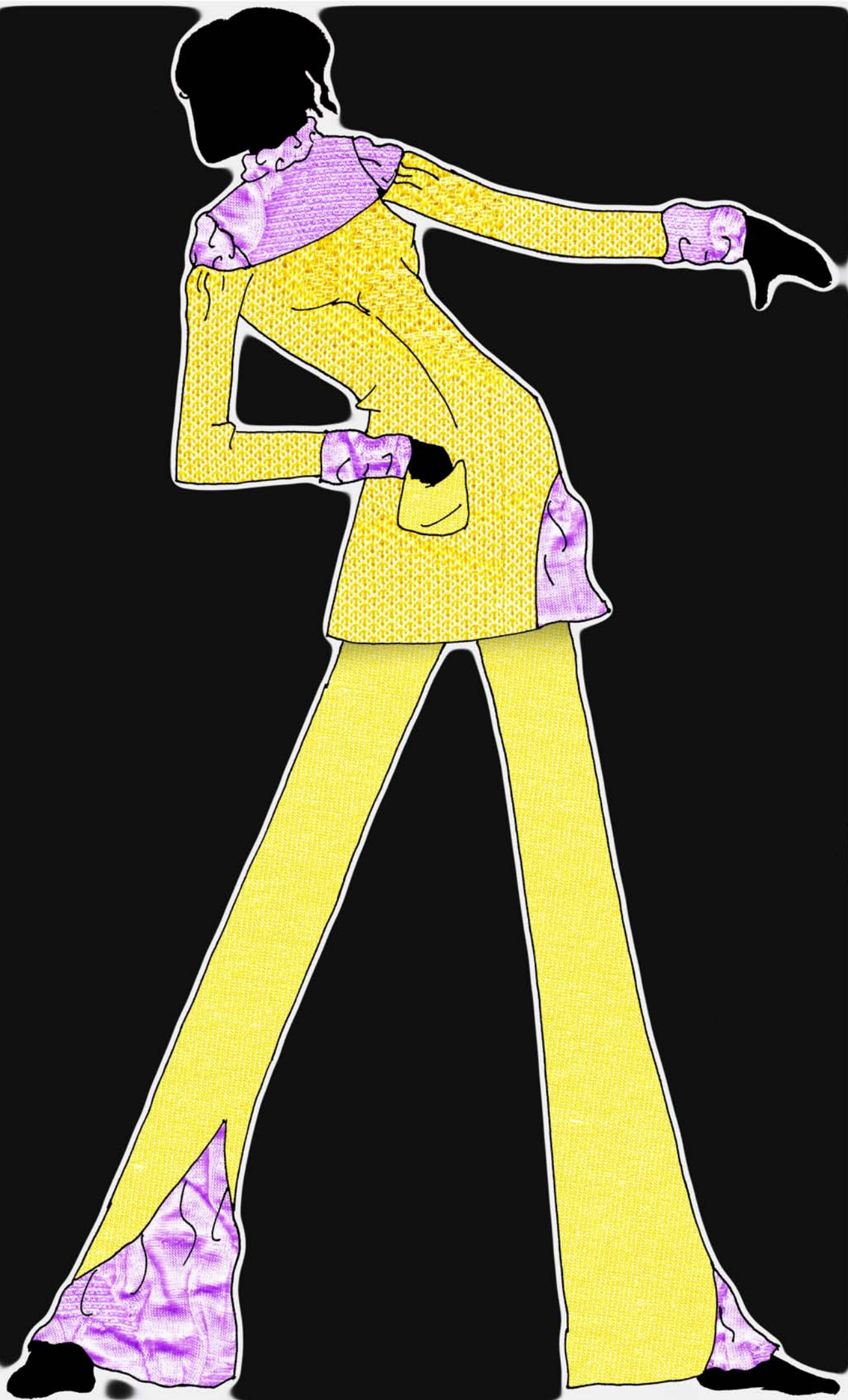
Celá série oděvů spadá do okruhu vycházkového oděvu. Modely jsou určeny pro běžné nošení v jarním období. Oděvy mají být jednoduché, elegantní, ale rafinované.

Jednotlivé modely spojuje částečná asymetrie, řasení, sklady a záhyby. I barevnost kolekce byla zvolena podle současných tendencí fy Donát. Pro finální podobu oděvů, byly vybrány modré, tyrkysové a fialové odstíny v duchu kolekce, kterou firma v téže době připravovala. Tato barevnost byla použita v celé kolekci, pouze jeden model byl záměrně vytvořen v kontrastní červené barvě.

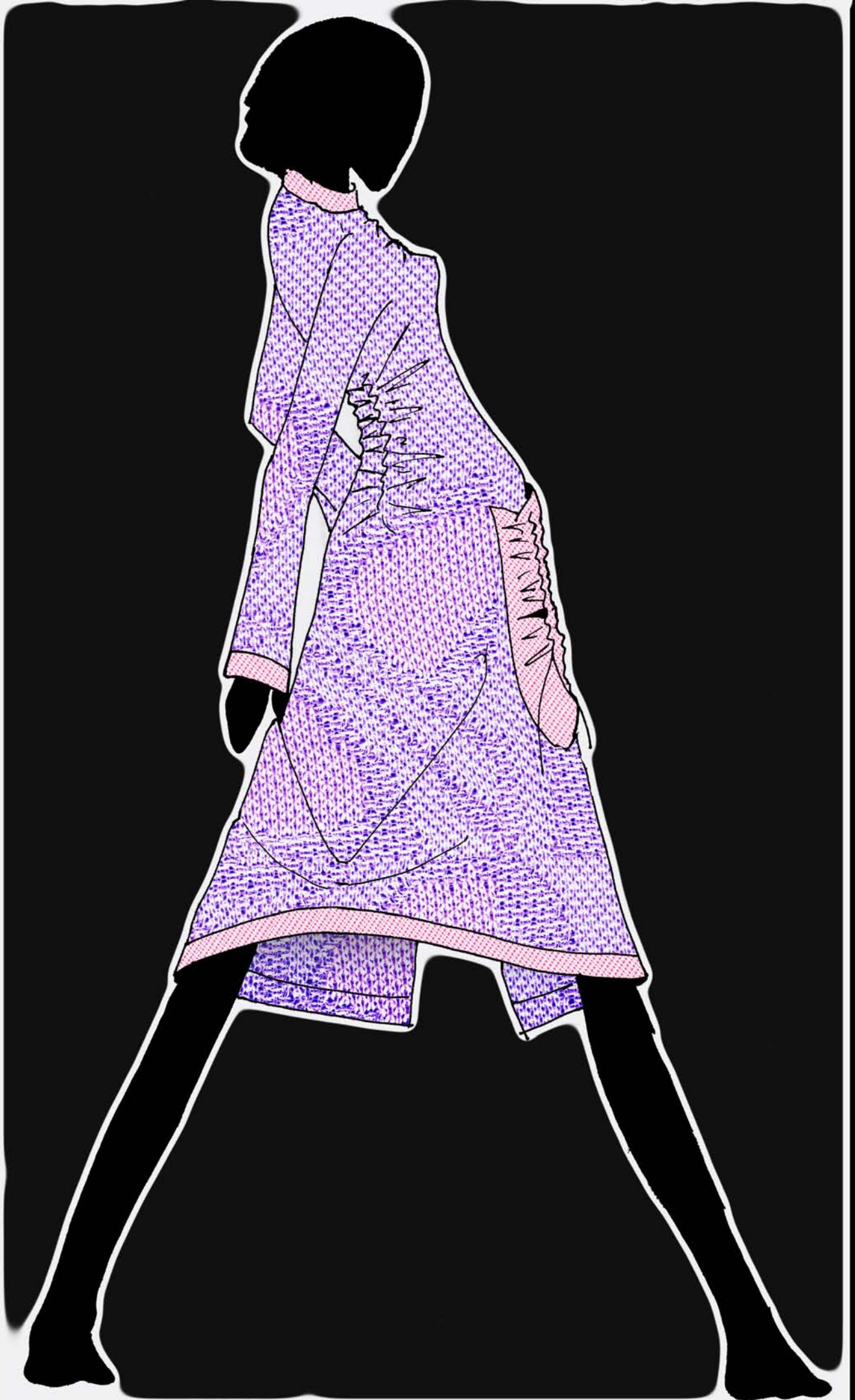
Všechny modely jsou určeny pro kombinaci dvou a více textilií. Základní textilií je hladký úplet se vzorem, který je doplněn pleteninou s reliéfním vzorem, nebo šifonem.

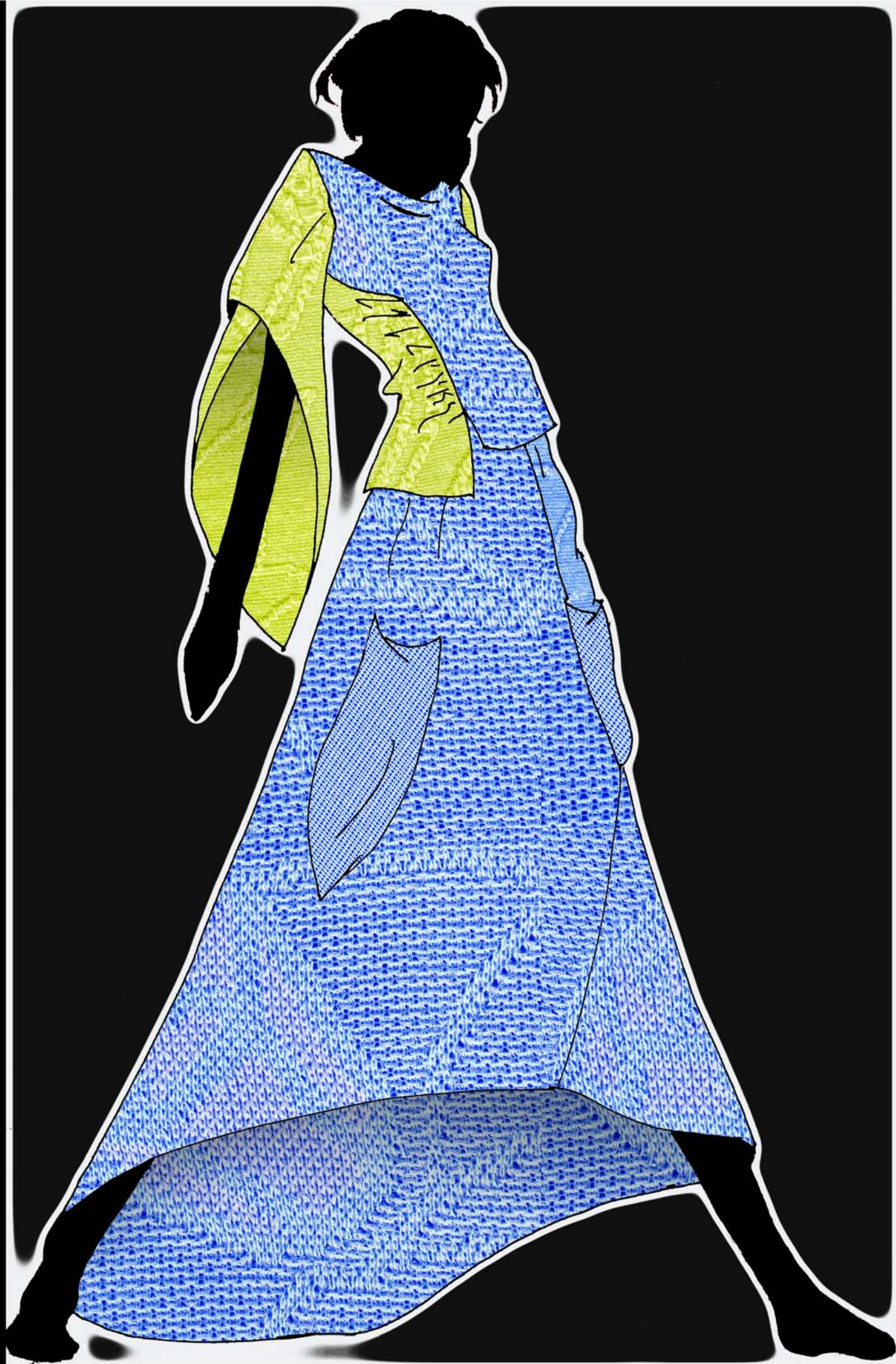
Obr. 80. Návrh N1

Obr. 81. Návrh N2

Obr. 82. Návrh N3

Obr. 83. Návrh N4

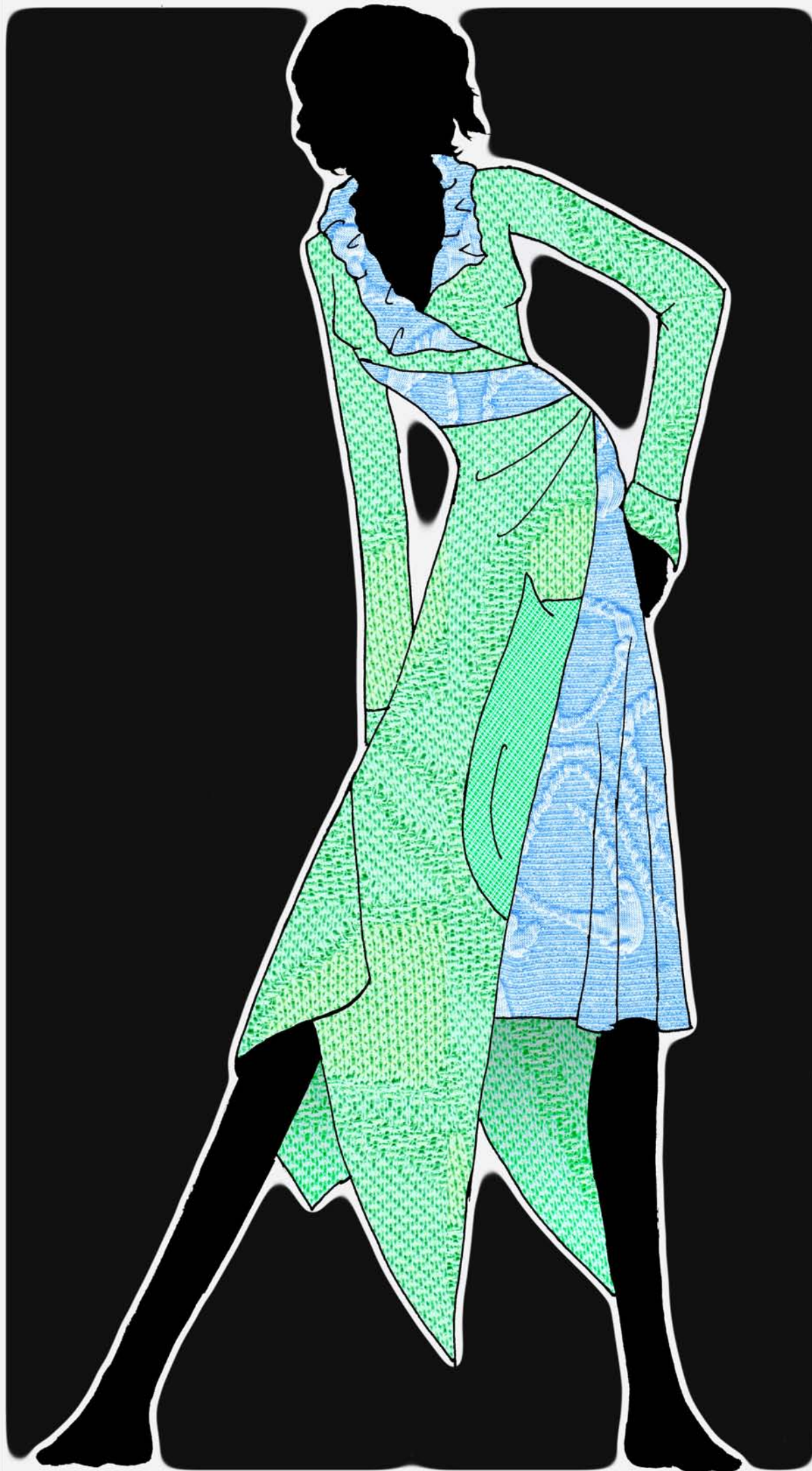
Obr. 84. Návrh N5

Obr. 85. Návrh N6

Obr. 86. Návrh N7

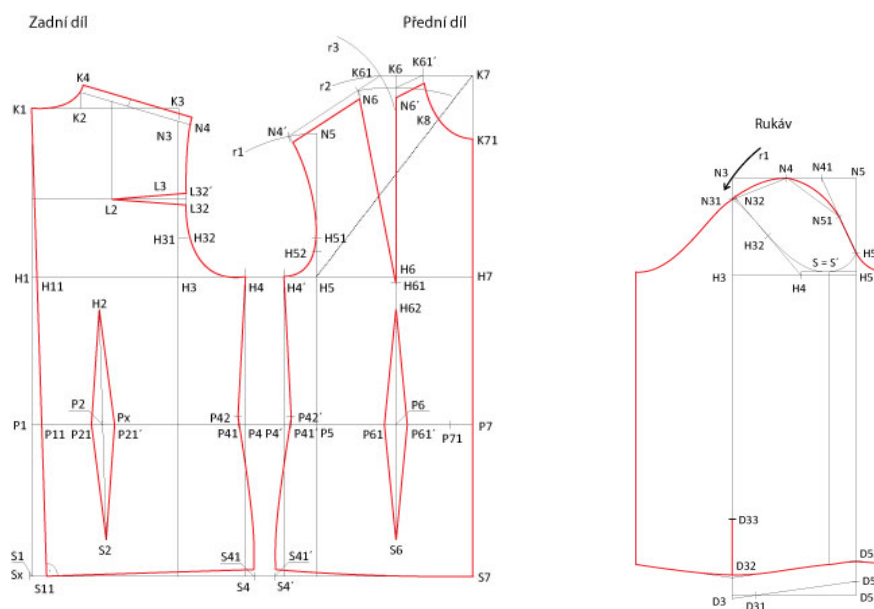

Obr. 87. Návrh N8

2.1. Konstrukční část

Konstrukce střihů vycházela ze základního střihu odvozeného od střihů užívaných firmou Donát.

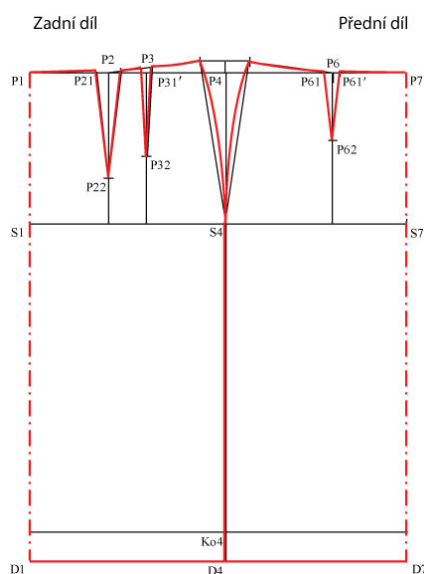
Odvození základních střihů vychází z metodiky Müller & Sohn. Pro trupové oděvy byl použit základní střih dámské halenky.

Obr. 88. Základní střih dámské halenky [6]

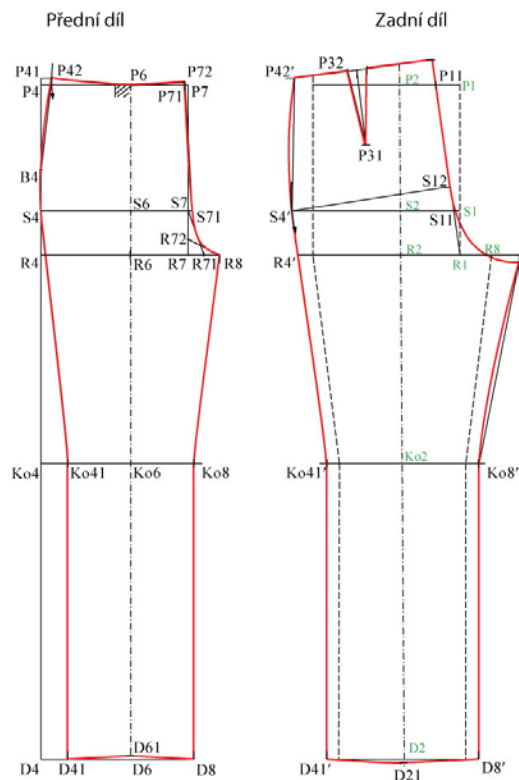
Obr. 89. Základní střih dámského rukávu [6]

Pro manipulaci dolních částí oděvu byl zvolen mírně rozšířený střih základní dámské sukně.

Obr. 90. Základní střih dámské sukně [6]

U modelu N2 byl pro dolní část oděvu použit střih pro základní dámské kalhoty.

Obr. 91. Základní střih dámských kalhot [6]

2.1.1. Velikostní sortiment

Střihy musely být velikostně sjednoceny, jelikož firma užívá vlastní velikostní tabulky. Navíc toto komplikuje skutečnost, že firma odebírá textilie jen v základních barvách a dále je barví sama a tím jednotlivým modelům dodává ojedinělý a originální vzhled.

Tyto barvy reagují s textiliemi za vysokých teplot a tak jsou textilie extrémně namáhány, tudíž i deformovány. Díky materiálovým složením jednotlivých textilií dochází k značným rozdílům ve srážení nebo naopak protažení.

Firma své modely mnohdy nešíje v sériové výrobě, ani styl barevnosti jejích výrobků nedovoluje barvení samotné metráže. Firma proto barví hotové výrobky, nebo jejich součásti. Na základě toho je potřeba zjistit rozměrové změny jednotlivých textilií a podle toho upravit velikost jednotlivých dílů.

Firma požadovala výsledné modely (již obarvené) ve vel. XL což přibližně odpovídá vel. 46 – 48 (před obarvením) běžné velikosti.

2.1.2. Konstrukce a modelování stříhů.

Jak již bylo řečeno, jednotlivé díly nemohou být při použití více druhů textilií v jednom oděvu velikostně shodné. Na základě toho bylo pracováno s menšími či většími švovými přídávky.

V druhé řadě je potřeba uvést, že stříhy jsou určeny převážně pro pletenou metráž, která snáze snese určité navolnění nebo vytažení dílu. Naopak proti tomu je potřeba každé úmyslné řasení opravdu zdůraznit, aby bylo patrné. Zároveň tato textilie umožňuje stříhové manipulace, které by u pevných textilií byly sice realizovatelné, ale pro výsledný vzhled a vlastnosti oděvu nevhodné.

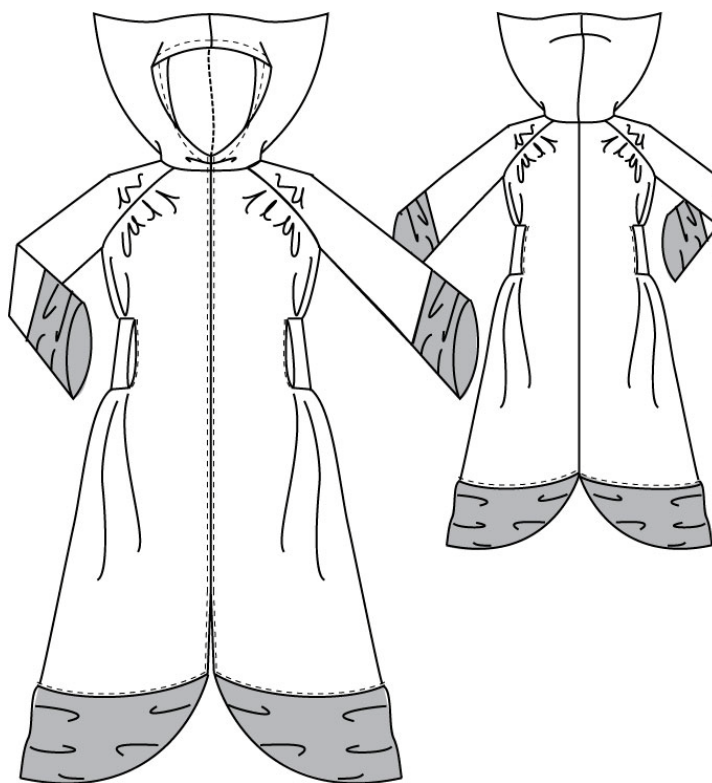
Návrh 1. (dále jen N1)

Delší rozšiřující se plášť s raglánovými rukávy a kapucí

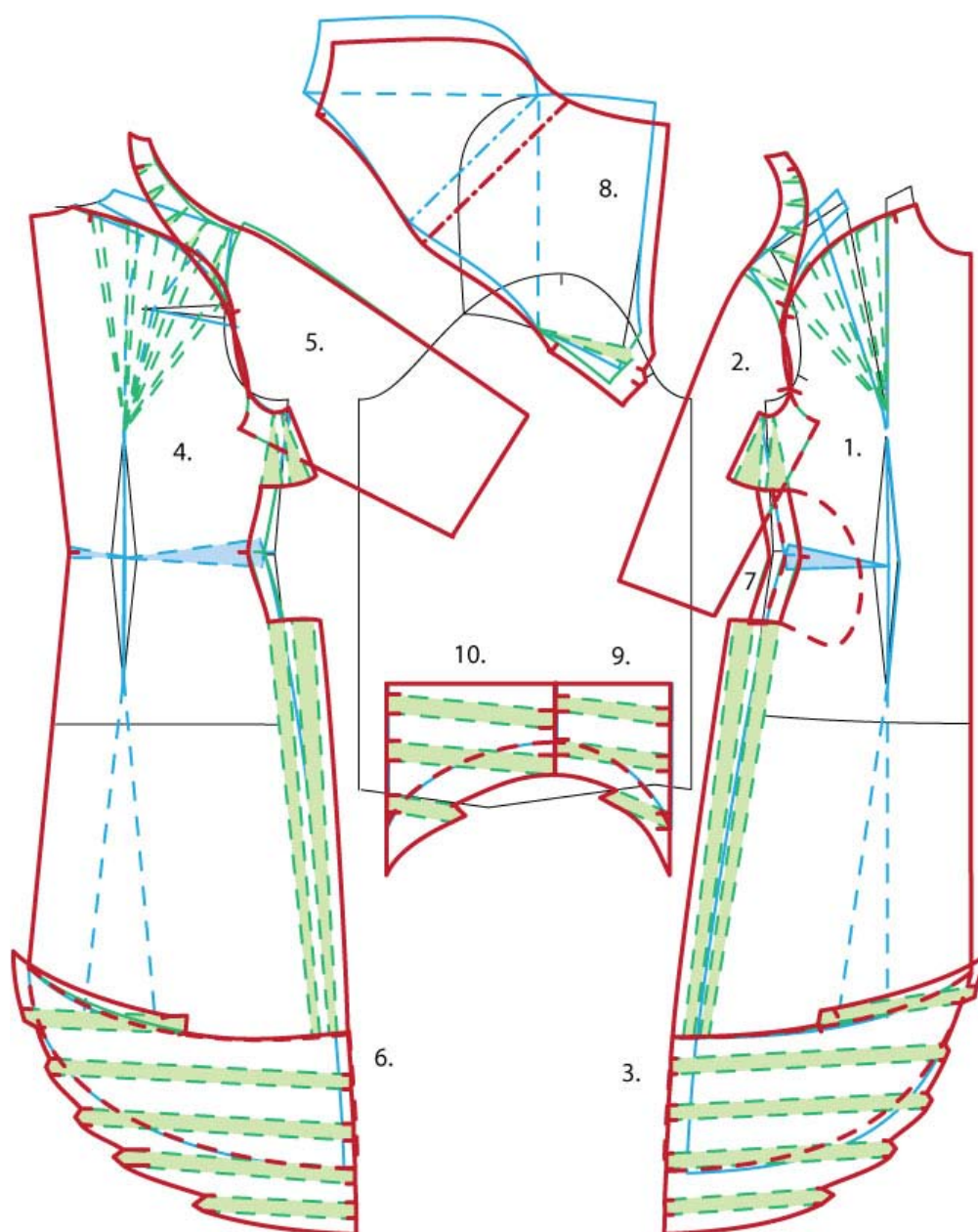
Střih byl modelován převážně složením pasových vybrání, což vedlo k otevření stříhu v dolní i horní části a to umožnilo rozšíření spodní části pláště a vytvoření řasení ve vsazovacích švech rukávů.

Do boku byl na PD z ZD v úrovni pasu vystřiženy vždy 2 cm do každého dílu. Tyto dvě části vystřižení byly spojeny v nový díl. Boční kraje byly odkloněny, aby v krátkých vzniklých stěnách výseče vzniklo značné navolnění. Řasení v rukávové hlavici vzniklo odkloněním raglánového výběžku.

Hrot na kapuci byl vytvořen rozstřížením základního dílu od náramenicové značky k temeni a odkloněním zadního dílu kapuce o 90°

Obr. 102. Technický nákres N1

Obr. 103. Manipulace střihu N1

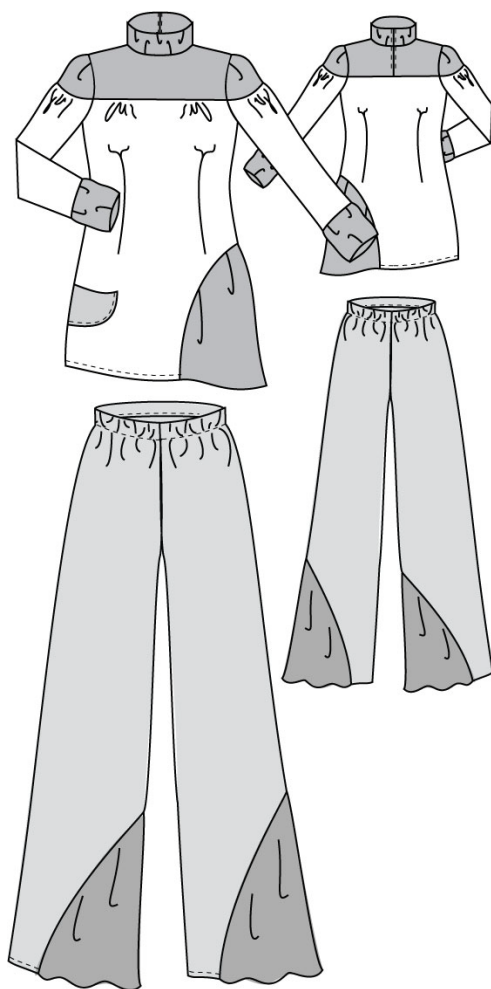
1. PD	6. ZD dolního kraje
2. Přední rukáv	7. Lega BD
3. PD dolního kraje	8. Kapuce
4. ZD	9. Manžeta PD rukávu
5. Zadní rukáv	10. Manžeta ZD rukávu

Návrh 2. (dále jen N2)

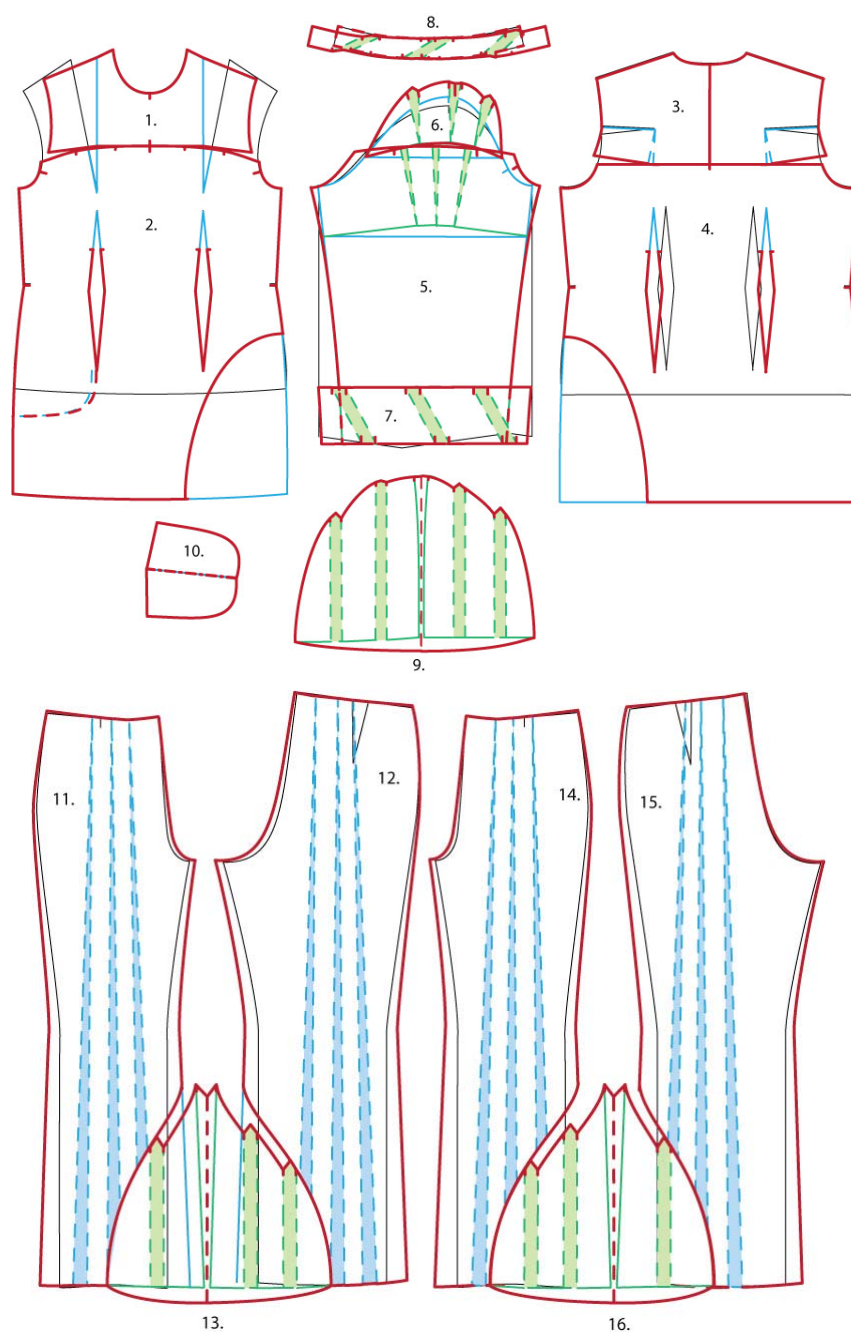
Prodloužená halena s dlouhým rukávem přestřižena nad hrudní linií s rovnými, mírně rozšířenými kalhotami

Základ střihů zůstal nezměněn, jen byly odděleny sedlové díly a boční klíny.

Rukáv byl pro potřebné tvarování dvakrát příčně rozstřižen. Jednou pod podpažní přímkou a pak v polovině rukávové hlavice v pokračování sedla v trupové části. Tyto vzniklé menší díly byly rozstřiženy odshora dolů. V rukávové hlavici tak byly vytvořeny záhyby a v členicím švu ozdobné řasení.

Obr. 104. Technický Náskres N2

Obr. 105, 106. Manipulace střihu N3

1. Sedlo PD	9. BD
2. PD	10. Kapsa
3. Sedlo ZD	11. Levý PD kalhot
4. ZD	12. Levý PD kalhot
5. Rukáv	13. Levý díl krokového švu kalhot
6. Sedlo rukávu	14. Pravý PD kalhot
7. Manžeta rukávu	15. Pravý ZD kalhot
8. Stojáček	16. Pravý díl bočního švu kalhot

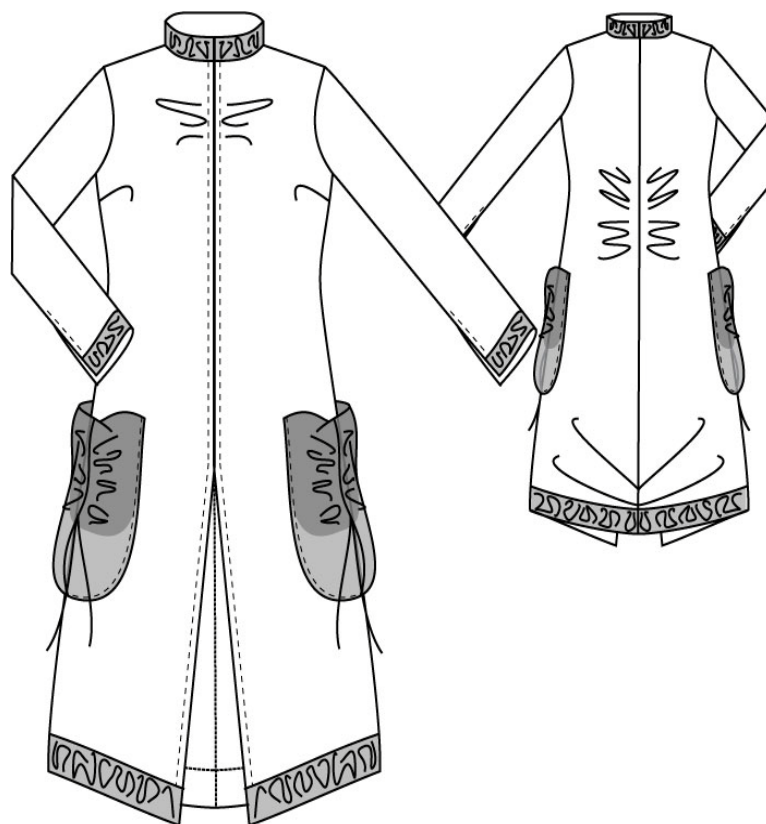
Návrh 3. (dále jen N3)

Rovný propínací kabátek se stojáčkem v délce ke kolenům a nakládány kapsami

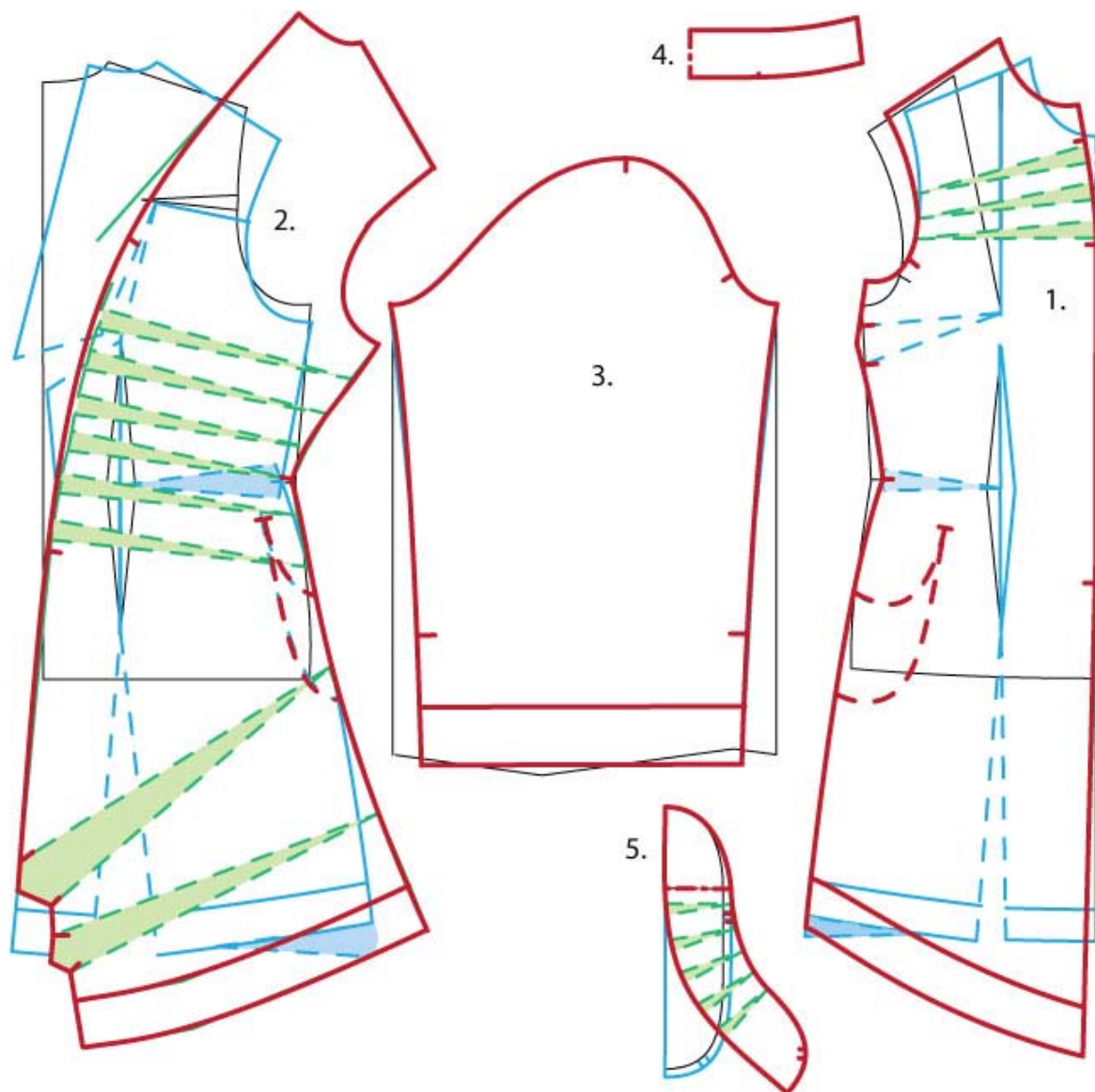
Výsledný střih byl tvarován přenesením vybrání do boku nebo středu, nebo se tím zajistilo rozšíření dolního kraje.

Řasení a sklady vznikly odkloněním daných linií.

Kapsy byly tvarovány prodloužením vnější části a rozšířením oproti základnímu střihu. Odkloněním od středového švu se vytvořilo ozdobné řasení.

Obr. 107. Technický nákres N3

Obr. 108. Manipulace střihu N3

- 1. PD
- 2. ZD
- 3. Rukáv

- 6. Stojáček
- 7. Kapsa

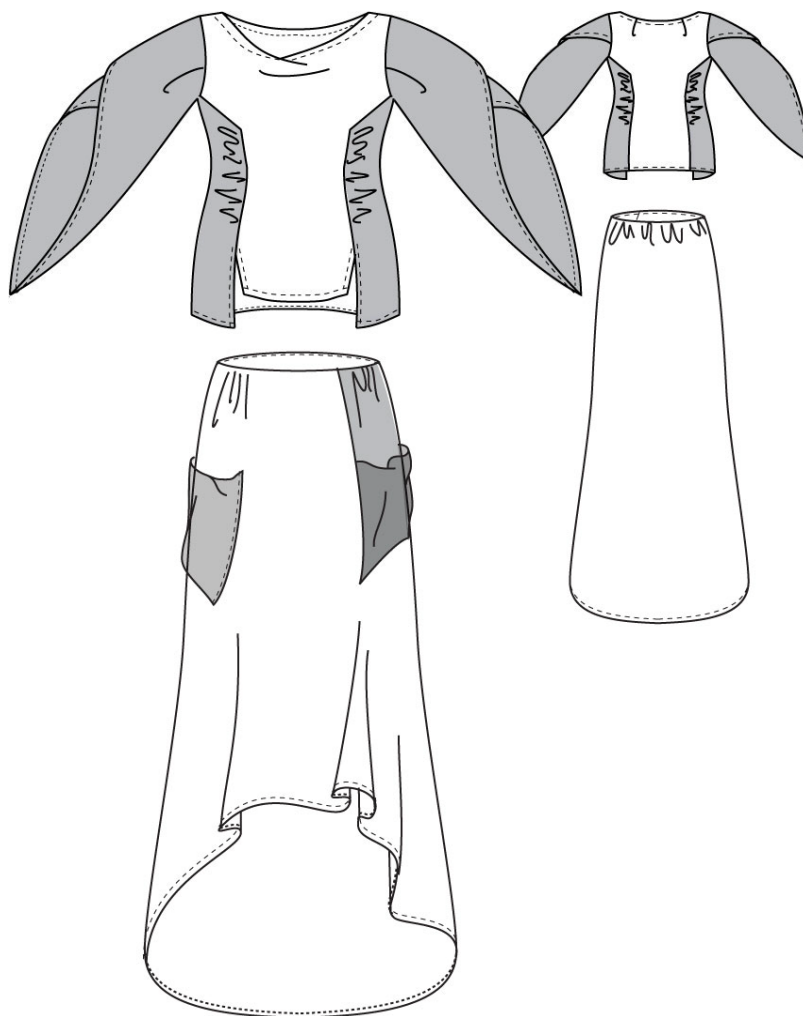
Návrh 4. (dále jen N4)

Lehký a vzdušnější komplet halenky s otevřenými rukávy a volné sukně

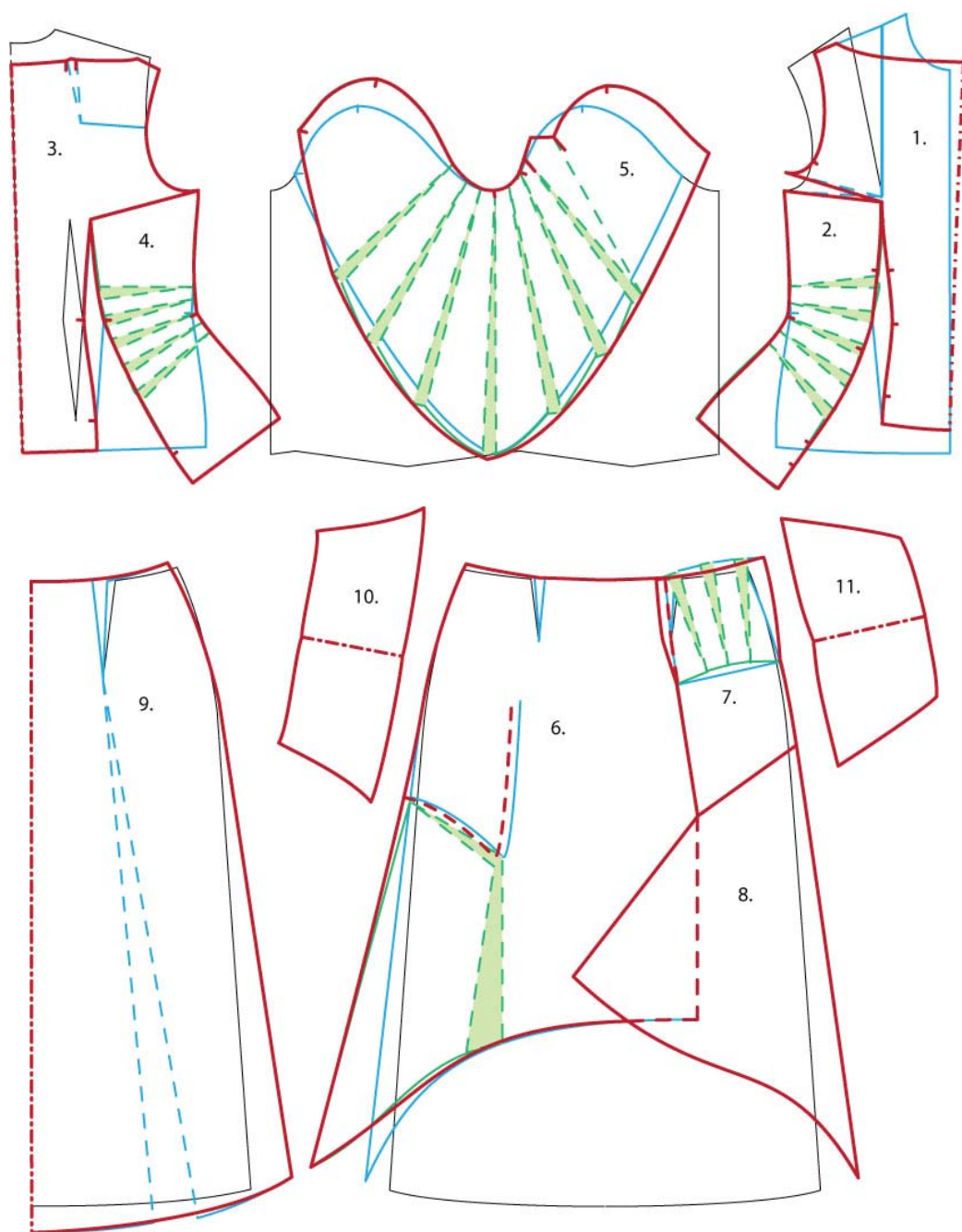
Halenka je s princesovým švem. Propadnutí na předním průkrčníku je zajištěno mírným odkloněním před středovou linií a lehkým zvýšením.

„Zavinovací“ efekt rukávu byl vytvořen přiložením dvou stříhů rukávu. Celý stříh byl v kraji rozšířen, aby se docílilo větší vzdušnosti.

Stříh sukně byl rozčleněn a následně rozšířen v potřebných místech tak, aby se docílilo nepravidelného zvlnění dolního kraje.

Obr. 109. Technický nákres N4

Obr. 110, 111. Manipulace střihu N4

1. Středový PD
2. Boční PD
3. Středový ZD
4. Boční ZD
5. Rukáv
6. PD sukně

7. Boční PD sukně
8. Dolní boční PD sukně
9. ZD sukně
10. Levá kapsa sukně
11. Pravá kapsa sukně

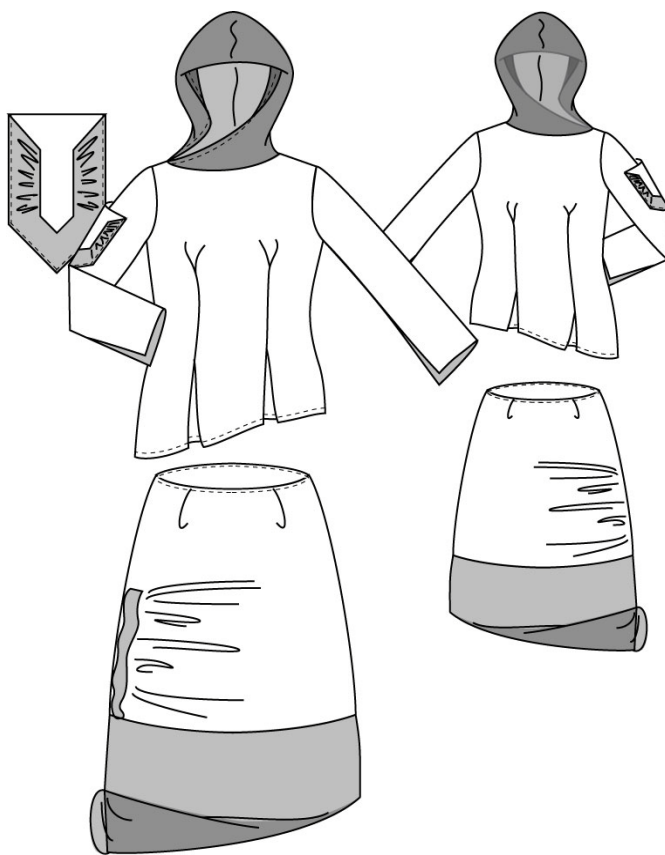
Návrh 5 (dále jen N5)

Lehce projmutý komplet sukně a halenky s kapucí a podloženými rukávy

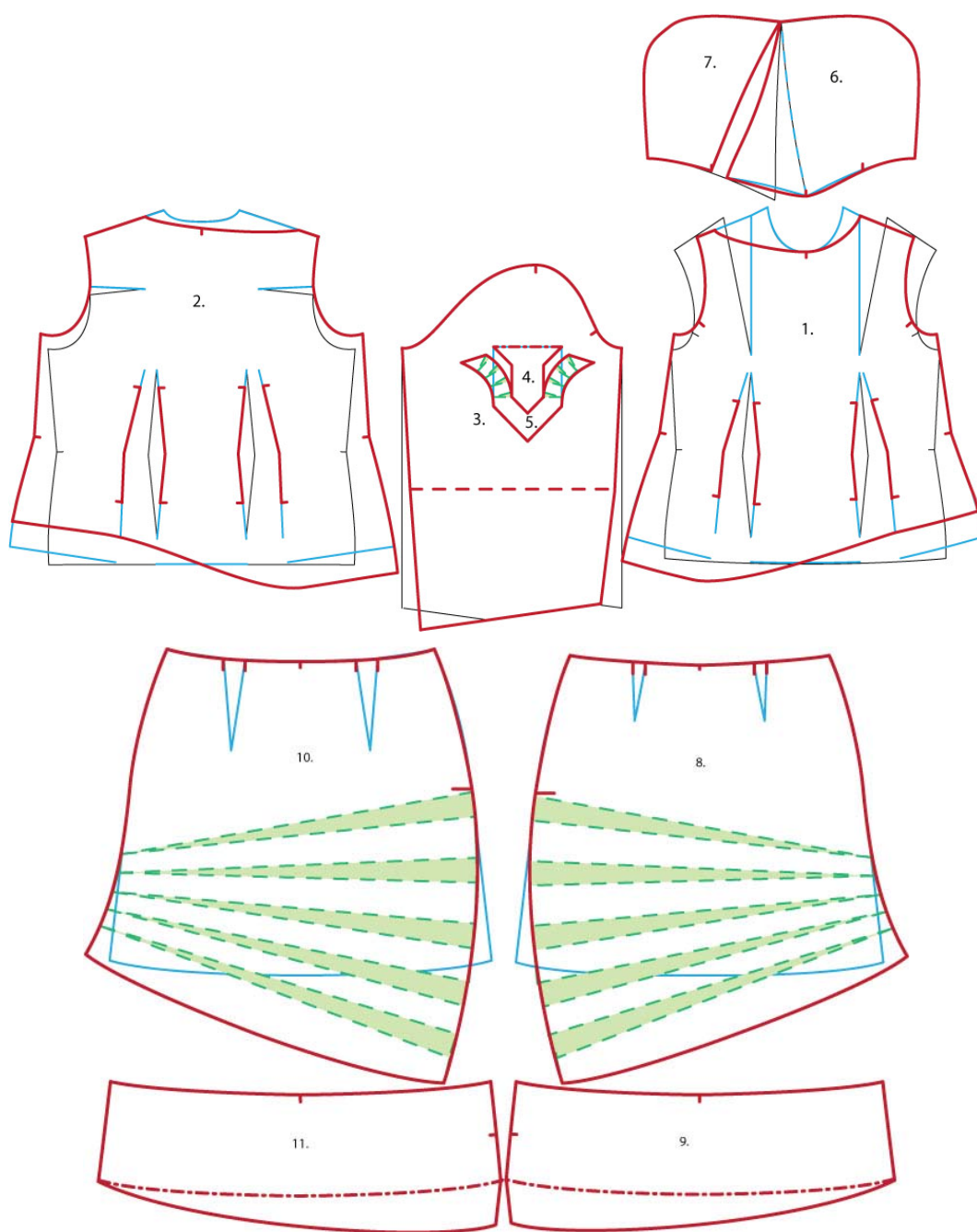
Prsní a lopatková vybrání byla přenesená do pasových vybrání, tím byl střih celkově rozšířen v pase a tím se zvětšila hloubka pasových vybrání a tím i velikost ozdobných záhybů.

Střih kapuce byl vytvořen rozstřížením levé kapuce od náramenicové značky k hornímu přednímu kraji a tato oddělená část byla přidána k pravému dílu kapuce.

Díly sukně byly pozměněny pouze odkloněním spodní části v pravém bočním kraji.

Obr. 112. Technický nákres N5

Obr. 113, 114. Manipulace střihu N5

1. PD	7. Levý díl kapuce
2. ZD	8. PD sukně
3. Rukáv	9. PD dolního kraje sukně
4. Středový díl kapsy	10. ZD sukně
5. Krajový díl kapsy	11. ZD dolního kraje sukně
6. Pravý díl Kapuce	

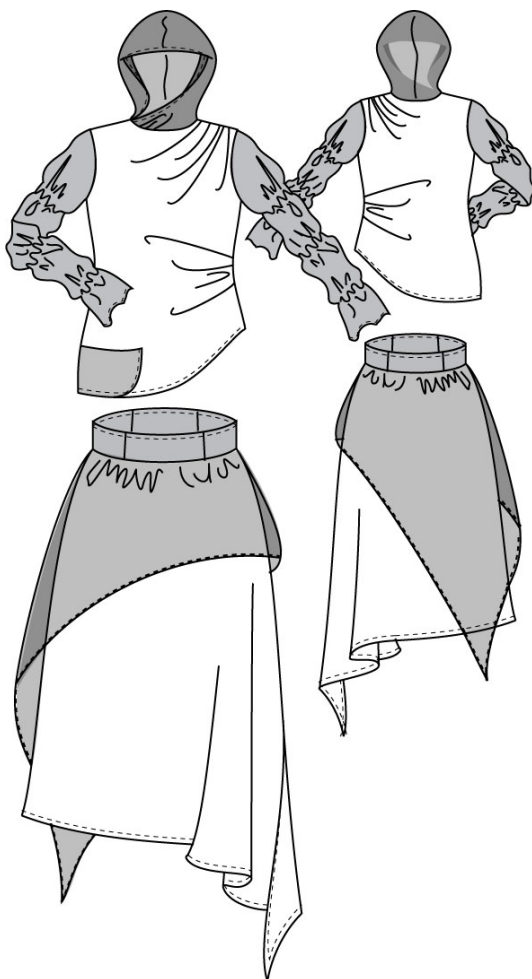
Návrh 6. (dále jen N6)

Komplet haleny se sukní s řasenými rukávy, kapucí a sukní se zvýšeným pasem a šifónovým cípem

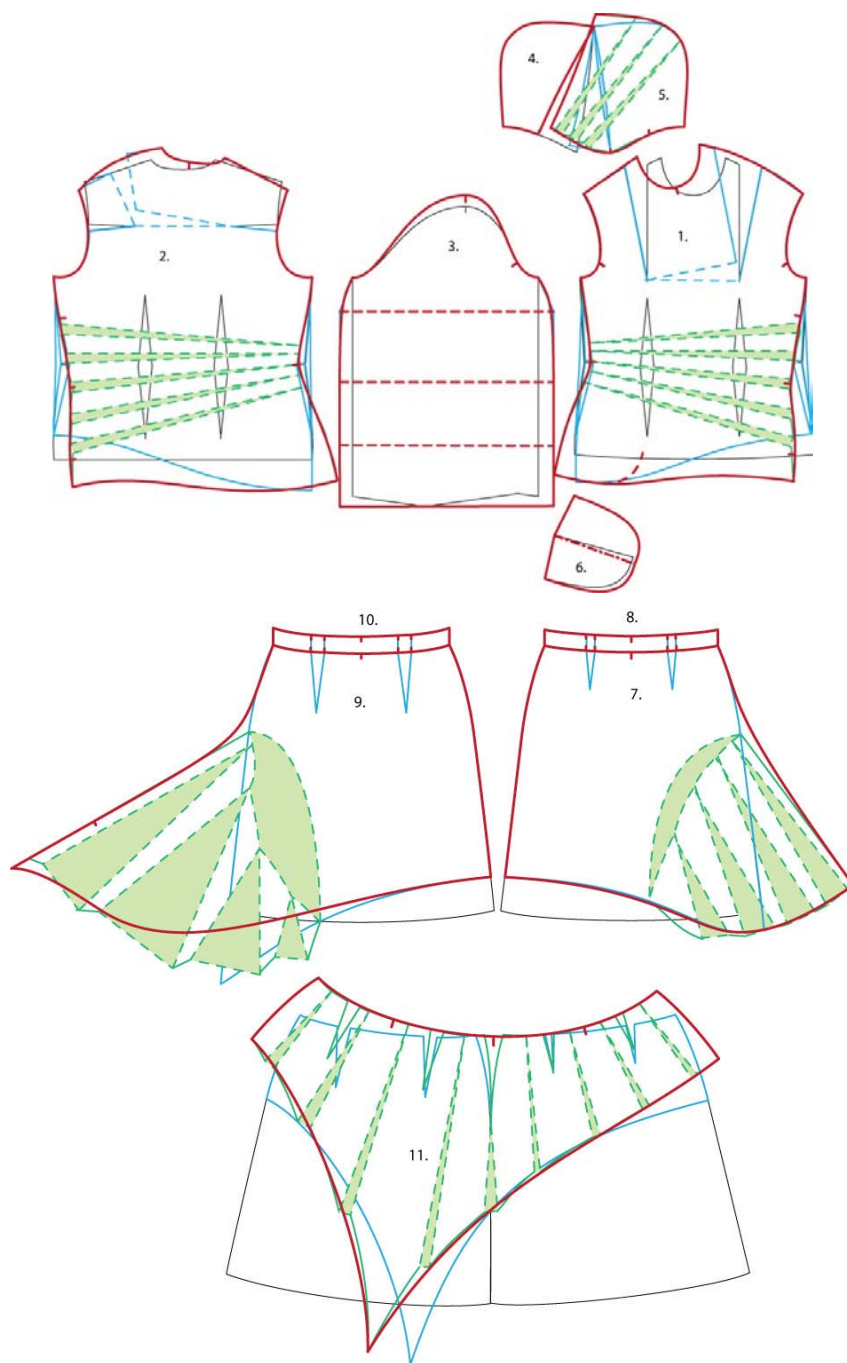
Řasení na pravém rameni bylo vytvořeno složením levého prsního a lopatkového vybrání a přenesením k pravému. V pase byl střih vždy zúžen o šířku vybrání. V pravém bočním kraji na PD i ZD odkloněn tak, aby vzniklo další řasení.

Střih rukávu byl celkově rozšířen.

Střih sukně byl ponechán bez změny. V pravém bočním kraji byl vždy odkloněn, aby tak vznikl zvlněný cíp. Vrchní díl sukně byl ponechán PD i ZD vcelku. Po celém dolním kraji byl rozšířen pro lepší tvarování po našití na spodní sukni.

Obr. 115. Technický nákres N6

Obr. 116, 117. Manipulace střihu N6

1. PD	7. PD sukně
2. ZD	8. PD pasového límce sukně
3. Rukáv	9. ZD sukně
4. Levý díl Kapuce	10. ZD pasového límce sukně
5. Pravý díl Kapuce	11. Vrchní díl sukně
6. Kapsa	

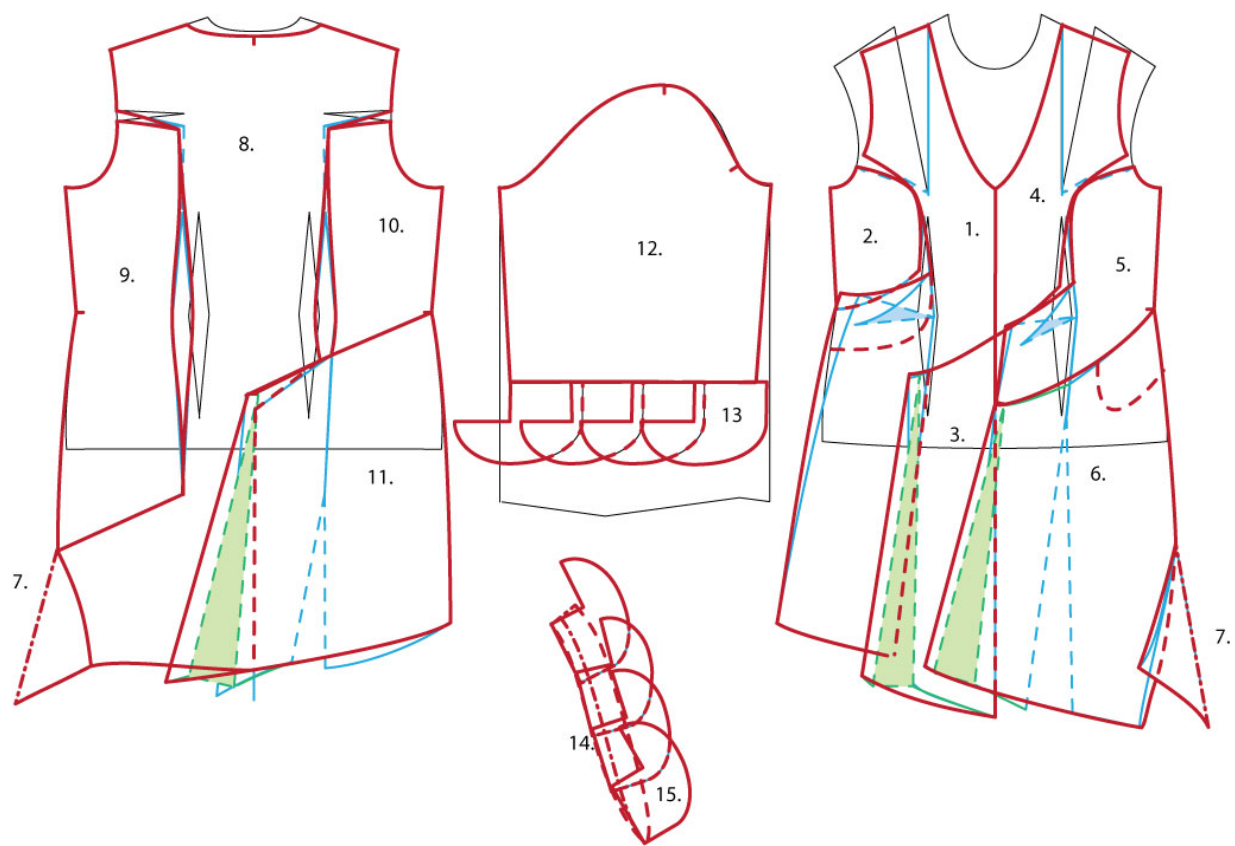
Návrh 7. (Dále jen N7)

Kabátek v délce ke kolenům s širokým volánovým límcem a tříčtvrtečními rukávy

Prsní vybrání byla přenesena do průramku a vytvořen princesový střih. Od těchto švů byl střih dále členěn tak, že mohly být zrušena pasová vybrání. V dolní části volné kraje některých dílů byly odkloněny a tím rozšířeny, aby se docílilo uvolnění střihu v dolní části.

Obr. 118. Technický nákres N7

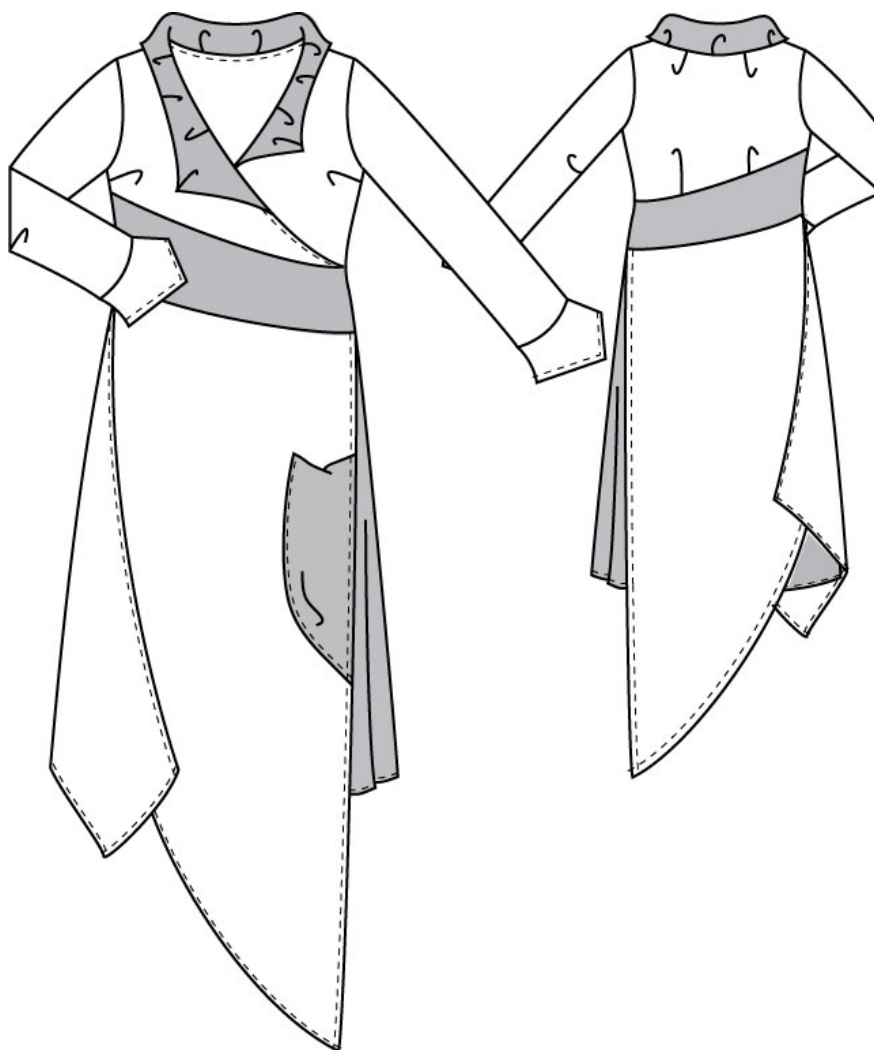
Obr. 119. Manipulace střihu N7

1. Levý PD	9. Levý BZD
2. Levý BPD	10. Pravý BZD
3. Levý středový PD	11. Pravý dolní díl
4. Pravý PD	12. Rukáv
5. Pravý BPD	13. Volány dolního rukávového kraje
6. Pravý dolní PD	14. Límec
7. BD	15. Volány vrchního límce
8. ZD	

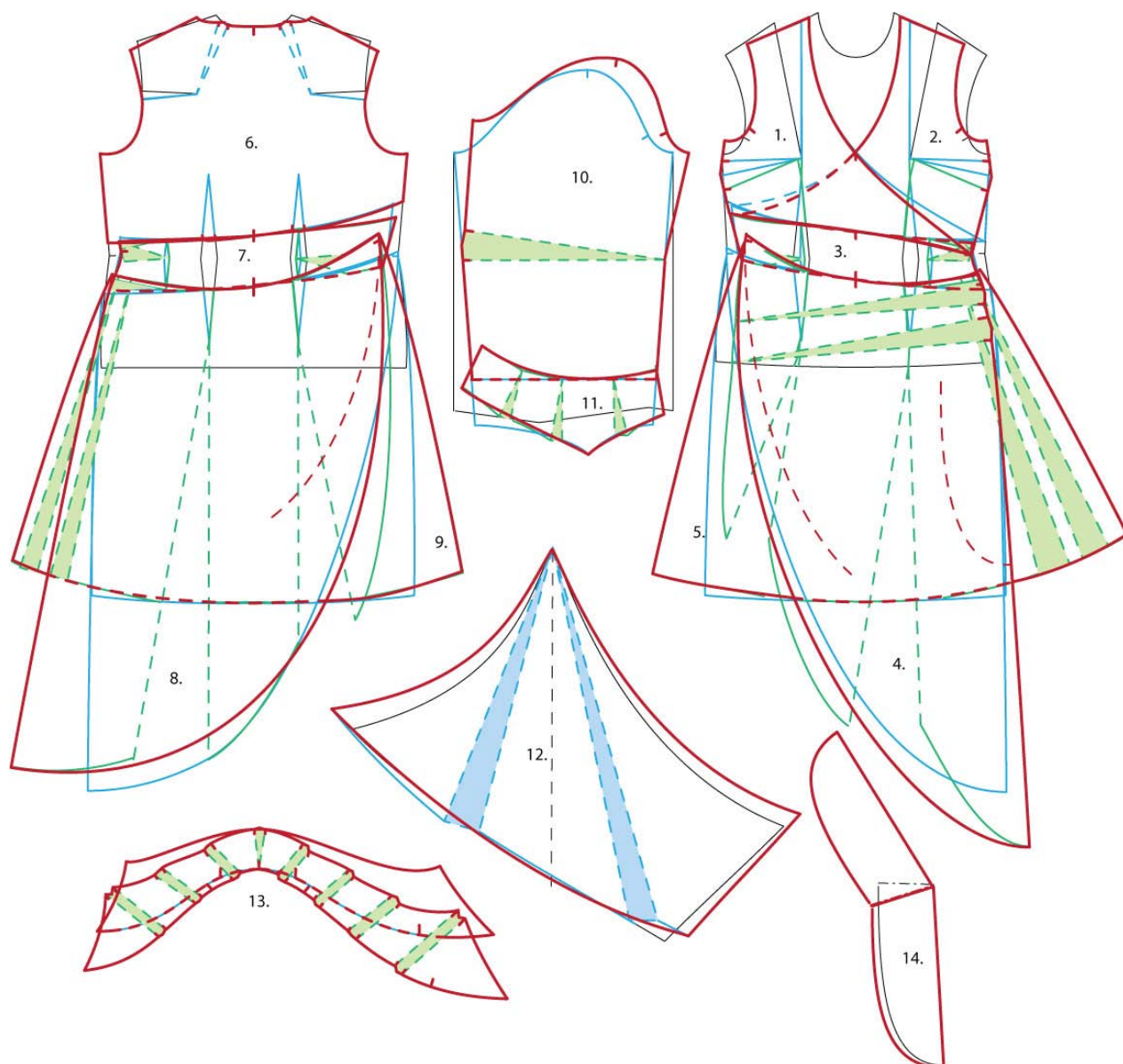
Návrh 8. (dále jen N8)

Zavinovací šaty s dvojitou sukní a skládaným límcem.

Základem manipulace je diagonální členění střihu nad a pod pasovou linií. Od tohoto členění se odvíjí další přenášení vybrání a rozšíření dolního kraje.

Obr. 120. Technický nákres N8

Obr. 121. Manipulace stříhu N8

1. Levý PD	8. Vrchní sukně ZD
2. Pravý PD	9. Spodní sukně ZD
3. Pasový PD	10. Rukáv
4. Vrchní sukně PD	11. Rukávový díl dolního kraje
5. Spodní sukně PD	12. BD vrchní sukně
6. ZD	13. Vrchní a spodní límec
7. Pasový ZD	14. kapsa

7.1. Vlastní tvorba oděvů

Jednotlivé modely byly realizovány v prostorách firmy Donát. Firma poskytla veškeré prostředky potřebné pro jejich zhotovení.

Oděvy byly po určení barevnosti částečně rozpracovány. Tyto části oděvů pak byly obarveny podle barevné receptury, kterou si firma sama vytvořila.

Po obarvení jednotlivých částí oděvů byly díly sešity do podoby finálních oděvů. V této fázi se nejvíce projevil problém s rozměrovou nestálostí přízí v barvicí lázni. Zároveň se zde projevilo i namáhání dílů v lázni. Díly zajištěné po svém obvodu švem se srazily. Ale v místě, kde byly pouze zajištěné obrubovacím švem se značně vytáhly.

Proto bylo nutno provést další konfekční úpravy. Zejména zvětšení či přidání záhybu. Větší projmutí střihů, úprava délek aj.

Výsledné modely jsou dokumentovány sérií následujících fotografií.

Obr. 122. 123. Model N1

Obr. 124, 125. Model N2

Obr. 126, 127. Model N3

Obr. 128. Model N4

Obr. 129, 130. Model N5

Obr. 131, 132. Model N6

Obr. 133, 134. Model N7

Obr. 135, 136. Model N8

Závěr

Ve své práci jsem se zabývala obecným pojetím vzorů pletenin, na jejich základě jsem vytvořila stručný průřez současnými módními tendencemi v pleteninách.

Praktickou částí mé práce bylo vytvoření vzorů pro pletenou metráž. Vzory byly určené pro konkrétní využití firmou Donát. Tyto vzory byly fyzicky realizovány v několika variantách na dvou strojích. Dále má práce obsahuje využití těchto vzorů v oděvu a následné vytvoření oděvní kolekce.

Objem mé praktické části je v konečném důsledku větší než se původně zamýšlelo. Pletené vzory jsou tři namísto zamýšlených dvou. Toto navýšení počtu vzorů vedlo i k zvýšení počtu výsledných modelů. Kolekce se proto rozšířila z šesti na osm modelů.

Během postupu práce jsem se naučila objevovat nové inspirace a používat je i trochu nevšedním způsobem. Tato práce mi velmi pomohla se i výtvarně rozvinout.

Nakonec by bylo dobré uvést, že navržené vzory firma Donát zařadila mezi své vzory a hodlá je dále používat. Stejně tak vyhotovené modely si firma ponechá a využije jejich části a prvky do vlastní budoucí tvorby.

Literatura:

1. Kovář, R.: Pletení. Liberec: skripta TUL, 2005. 96s.
2. Votánek, V.: Vazby pletenin pro 1. Ročník OU a UŠ. Praha: SNTL, 1972. 140s
3. Štočková, H.“ Textilní zbožíznalství: Pleteniny. Liberec: skripta TUL, 2006. 43s.
4. Kabešová, H. Design Pletenin. Liberec: Bakalářská práce TUL, 2008. 88s.

Webové odkazy:

5. Štorova, R.: Vazby a vzorování pletenin.
https://skripta.ft.tul.cz/databaze/list_aut.cgi?aut=39&skr=131&pro=
6. http://www.kod.tul.cz/info_predmety/Kmd/kmo.htm
7. http://www.pleteni-prize.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=32
8. <http://www.chytrepлетeni.cz/galerie2.htm>
9. <http://www.flickr.com/groups/wtp/pool/>
10. <http://knitkicks.wordpress.com/>
11. <http://www.chanel.com/fashion/8-spring-summer-2009-chanel-collection-12,41#8-spring-summer-2009-chanel-collection-12,41>
12. <http://svet-pleteni.blogspot.com/>
13. <http://www.freepeople.com/index.cfm>
14. <http://kontatto.it/m/index.php?nlang=eng#>
15. <http://www.sandrabacklund.com/index.php?menu=show>
16. <http://www.novinky.cz/zena/styl/149908-pletena-moda-by-nemela-chybet-v-zadnem-satniku.html>
17. http://www.tzu.cz/get_dokument.php?ID=884

Přílohy

Vzorník realizovaných vzorů.....	8 vzorků
----------------------------------	----------